Пралетары ўсіх краін, злучайцеся!

Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

ЗВЯЗДА

Орган ЦК і МК КП(б)Б, ЦВК і СНК БССР

№ 74 (6050) 1 красавіка 1938 г., пятніца ЦАНА 10 КАП.

СЁННЯ У НУМАРЫ:

Інфармацыйнае паведамленне ЦК КП(б)Б аб адбыўшымся чарговым пленуме ЦК КП(б) Беларусі.
ПАРТЫЙНАЕ ЖЫЦЦЕ:
І. Ф. Бардзіян. — Поўнасцю рэабілітаваць чесных комуністаў.
Вас. Петухоў. — Дастойнае папаўнне большэвіцкай партыі.
АРТЫКУЛЫ:
В. Піваварaў. — Руская мова ў беларускіх школах.
А. Дамбо. — Дэкада рускай класічнай музыкі.
А. Г. Вараб'ёў. — [illegible]
І. В. — Варварскія адносіны да коней.
Б. Леоная. — Пагроза германскага нападу на Чэхаславакію.
АГЛЯД ДРУКУ:
Паказаць жыццё ў поўнай яго рознастайнасці.
ЗА РУБЯЖОМ:
У абарону незалежнасці рэспубліканскай Іспаніі.
На франтах у Іспаніі.
Наступленне рэспубліканцаў у сектары Тэруэля.
Баі на подступах да Лерыды.
Антычэхаславацкая кампанія ў Польшчы.
Фашысцкія здраднікі пад фальшывым «нацыянальным» сцягам.
Становішча ў Літве.
Адстаўка румынскага ўрада.
Надзвычайны кангрэс Гамінідана.
Адозва камандавання 8-й Народнай рэвалюцыйнай арміі.
Ваенныя дзеянні ў Кітаі.

ІНФАРМАЦЫЙНАЕ ПАВЕДАМЛЕННЕ

Днямі адбыўся чарговы Пленум ЦК КП(б) Беларусі. Пленум абмеркаваў наступныя пытанні:

1. Даклад выконваючага абавязкі сакратара ЦК КП(б) Беларусі тав. А. А. Волкава—аб палітычных задачах партарганізацый КП(б)Б у сувязі з выбарамі ў Вярхоўны Совет БССР.

2. Даклад выконваючага абавязкі сакратара ЦК КП(б)Б тав. А. М. Лявіцкага—аб веснавой сяўбе.

3. Даклад выконваючага абавязкі сакратара ЦК КП(б)Б тав. А. А. Волкава—аб ходзе мясапаставак па БССР.

4. Аб ходзе выканання рашэння студзеньскага Пленума ЦК ВКП(б) па разгляду апеляцый выключаных з партыі.

Па ўсіх пытаннях прыняты адпаведныя рашэнні.

ЦК КП(б) Беларусі.

ВЫБАРЫ КІРУЮЧЫХ ПАРТЫЙНЫХ ОРГАНАЎ

Прадстаячыя, згодна апублікаванай пастановы ЦК ВКП(б), з красавіка і да першай палавы чэрвеня, выбары кіруючых партыйных органаў з'яўляюцца выключнай па сваёй важнасці падзеяй не толькі для нашай партыі, але і для ўсяго совецкага народа.

Выбары партыйных органаў — важнейшае мерапрыемства партыі, накіраванае да ўмацавання партыйных радоў, да падняцця на яшчэ больш высокі ўзровень боездольнасці, рэволюцыйнай большэвіцкай пільнасці, палітычнай зрэласці і ідэйнасці кожнай партыйнай арганізацыі.

За год, які прайшоў з часу апошніх выбараў партыйных органаў, наша партыя і краіна атрымалі шмат сур'ёзных і вялікіх перамог. Мы дабіліся новых вялікіх дасягненняў на ўсіх франтах соцыялістычнага будаўніцтва. Гэты год знамянальны такой выдатнай гістарычнай падзеяй, як выбары ў Вярхоўны Совет СССР на аснове самай дэмакратычнай у свеце Сталінскай Канстытуцыі.

Бліскучая перамога сталінскага блока комуністаў і беспартыйных з'явілася яркім выражэннем магутнасці нашай партыі, маральнага і палітычнага адзінства народа, яго згуртаванасці вакол партыі Леніна—Сталіна. За час выбараў яшчэ больш вырас аўтарытэт нашай партыі, умацаваліся яе сувязі з найшырэйшымі народнымі масамі.

У рэзультаце выбарчай кампаніі наша партыя вырасціла новыя сотні і тысячы таленавітых работнікаў — арганізатараў, прапагандыстаў і агітатараў. Вылучэнне гэтых маладых кадраў з асяроддзя партыйных і непартыйных большэвікоў у кіруючыя партыйныя, совецкія і гаспадарчыя органы з'яўляецца буйнейшым дасягненнем нашай партыі.

З усіх перамог нашай партыі і народа за прайшоўшы год буйнейшай з'яўляецца разгром трацкісцка-бухарынскага і нацыянал-фашысцкага злавоннага падполля шпіёнаў, дыверсантаў і шкоднікаў. Гэта перамога роўна вялікаму гражэнню, выйгранаму партыяй у барацьбе з капіталістычным светам.

Узброеная сталінскімі ўказаннямі і рашэннямі лютаўска-сакавіцкага і студзеньскага Пленумаў ЦК ВКП(б), наша партыя пры дапамозе ўсяго совецкага народа ўшчэнт знішчыла галоўныя асіныя гнёзды трацкісцка-бухарынскага і нацыянал-фашысцкага шпіянажа і шкодніцтва. Жалезнай рукой партыя вымела варожую нечысць з партыйнага і совецкага апарата, з нашых гаспадарчых і іншых арганізацый. У гэтай ачышчальнай рабоце, якая далёка яшчэ не скончана, наша партыя прайшла суровую школу барацьбы. І «галоўны вывад і ўрок з гэтай ачышчальнай работы — усямерна павысіць пільнасць комуністаў пры намячэнні і выбранні кандыдатур у партыйныя органы, пры падборы партыйных кадраў» («Правда»).

Важнейшай задачай, пастаўленай ЦК ВКП(б) у прадстаячых выбарах, з'яўляецца **«забяспечыць выбранне ў кіруючыя партыйныя органы ўпаўне правераных большэвікоў, беззаветна адданых нашай партыі, выпрабаваных у барацьбе з ворагамі народа і здольных да канца абараняць справу комуністычнай партыі».**

Партыя наша заўсёды надавала велізарнае значэнне кіруючым партыйным органам. На зары гісторыі нашай партыі і ў годы першай рэволюцыі, у годы падполля і потым, на працягу ўсіх 20 год будаўніцтва соцыялізма, вялікія правадыры партыі Ленін і Сталін нястомна і клапатліва расцілі, выхоўвалі і загартоўвалі ў барацьбе кіруючыя партыйныя кадры, нястомна клапаціліся аб чыстаце, боездольнасці, высокай прынцыповасці і партыйнай ідэйнасці кіруючых партыйных органаў. Гэту запаведзь большэвізма яшчэ больш важна выконваць да канца зараз.

У кіруючыя партыйныя органы павінны быць выбраны большэвікі, бязмежна адданыя Сталінскаму Цэнтральнаму Камітэту, перадавыя людзі нашай партыі, бясстрашныя і мужныя барацьбіты за справу комунізма, здольныя весці за сабою шырокія народныя масы, мабілізаваць іх на барацьбу за новыя перамогі комунізма, на канчатковае выкарчоўванне і расправу з ворагамі народа.

Выбары партыйных органаў павінны быць праведзены на аснове стражайшага захавання ўнутрыпартыйнай дэмакратыі. Смелае разгортванне большэвіцкай крытыкі, большэвіцкая пільнасць і прынцып падбору кадраў, выходзячы з таго, ці заслугоўвае даны работнік палітычнага давер'я і ці здолен ён справіцца з даручаемай яму працай, забяспечаць выбранне ў партыйныя органы сапраўды адданых партыі большэвікоў і дапамогуць разбіць проіскі сям-там яшчэ не выкрытых ворагаў народа, кар'ерыстаў і перастрахоўшчыкаў і ачысціць ад іх партыйныя органы.

Кіруючыя партыйныя органы будуць адчытвацца перад партыйнымі масамі. Яны абавязаны будуць расказаць аб тым, як змагаліся за ажыццяўленне ленінска-сталінскай палітыкі нашай партыі, як паслядоўна і да канца вялася работа па выкрыццю і выкарчоўванню ворагаў народа, ліквідацыі вынікаў шкодніцтва. Кіруючыя партыйныя органы павінны будуць расказаць, якую работу правялі яны за справаздачны перыяд у ажыццяўленні пастаўленых партыяй задач па авалоданню большэвізмам, як выкананы рашэнні студзеньскага Пленума ЦК ВКП(б).

Шырокае разгортванне большэвіцкай крытыкі і самакрытыкі на справаздачна-выбарчых сходах і на партыйных канферэнцыях паўней ускрые ўсе памылкі і недахопы партыйных арганізацый і яшчэ вышэй узніме ўзровень арганізацыйна-партыйнай і палітычна-масавай работы.

«Выбары кіруючых партыйных органаў павінны быць праведзены пад знакам далейшага ўсямернага ўздыму партыйна-палітычнай работы, умацавання сувязі партарганізацый з масамі і паспяховага выканання палітычных і гаспадарчых задач, стаячых перад партыйнымі арганізацыямі».

Кіруючыся гэтым указаннем ЦК ВКП(б), прайшоўшы гэтымі днямі Пленум ЦК КП(б)Б намеціў канкрэтную праграму яго ажыццяўлення. Ва ўмовах нашай, як і раду іншых Совецкіх Соцыялістычных рэспублік, побач з выбарамі парторганаў будзе праводзіцца падрыхтоўка да выбараў у вярхоўны орган улады — Вярхоўны Совет БССР. Гэта падкрэслівае яшчэ больш выключную адказнасць задач, стаячых перад партыйнымі арганізацыямі. Неабходна напружыць усе сілы партыйных арганізацый і з гонарам, на вялікай ідэйна-палітычнай, прынцыповай вышыні правесці выбары ў партыйныя органы і падняць на патрабуемую Цэнтральным Камітэтам партыі вышыню ўсю партыйна-палітычную і масавую работу і тым самым забяспечыць ажыццяўленне задач, стаячых перад КП(б)Б.

Тое-ж самае неабходна сказаць адносна выканання стаячых перад рэспублікай вялікіх гаспадарчых задач. Зусім натуральна, што паспяховае правядзенне веснавой сяўбы, выкананне планаў прамысловасцю і планаў дзяржаўных паставак, паляпшэнне работы на ўсіх участках соцыялістычнага будаўніцтва, павышэнне якасці і размаху агітацыйнай работы ў масах—усё гэта неразрыўная і непасрэдная задача, якая стаіць перад партыйнымі арганізацыямі ў перыяд выбараў партыйных органаў. Толькі паспяховым ажыццяўленнем гэтых задач кожны партыйны кіраўнік заваюе права зноў быць выбраным у партыйныя органы.

Задача партыйных арганізацый — не адкладаючы ні на адзін дзень, прыступіць да падрыхтоўчай работы па правядзенню справаздач і выбараў кіруючых партыйных органаў. Рашэнне ЦК ВКП(б) аб правядзенні выбараў кіруючых парторганаў і інструкцыя павінны быць даведзены да кожнага комуніста ў паасобку. Гэта забяспечыць яшчэ большы ўздым палітычнай актыўнасці партыйных мас, дапаможа пазбегнуць некаторых памылак, дапушчаных пры мінулых выбарах партыйных органаў.

Няма ніякага сумнення, што КП(б)Б з гонарам справіцца з задачамі, пастаўленымі Сталінскім Цэнтральным Камітэтам і выбярэ ў партыйныя органы сапраўды адданых справе Леніна—Сталіна большэвікоў.

У АБАРОНУ НЕЗАЛЕЖНАСЦІ РЭСПУБЛІКАНСКАЙ ІСПАНІІ

ПАРЫЖ, 30 сакавіка. (БЕЛТА). Адбылося пасяджэнне парламенцкай групы французскай компартыі, на якім быў заслухан даклад аб становішчы ў рэспубліканскай Іспаніі. У канцы пасяджэння было апублікавана наступнае паведамленне: «Парламенцкая група компартыі з абурэннем пратэстуе супроць сістэматычных бамбардыровак неабароненых іспанскіх гарадоў і масавых забойстваў жанчын, дзяцей і старыкоў самалётамі Гітлера і Мусаліні. Палітыка так званага «неўмяшання» ўжо паказала свае трагічныя вынікі, адным з якіх з'яўляецца рэальная пагроза, навісшая над безапаснасцю Францыі.

Адлюстроўваючы настрой усяго французскага народа, комуністычная група патрабуе аднаўлення асноў міжнароднага права, адкрыцця франка-іспанскай граніцы і аднаўлення свабоды гандлю з рэспубліканскай Іспаніяй з тым, каб законны ўрад іспанскай рэспублікі мог закупаць усё тое, у чым ён мае патрэбу для абароны ад фашыстаў і замежных інтэрвентаў».

* * *

ПАРЫЖ, 30 сакавіка. (БЕЛТА). Як перадае агенцтва Гавас, па прапанове комуністычнай фракцыі палаты дэпутатаў, адбылося пасяджэнне дэлегацыі левых груп палаты. На пасяджэнні прынята наступная рэзалюцыя:

«Дэлегацыя левых груп аднадушна асуджае агрэсіўныя дзеянні іншаземных інтэрвентаў супроць грамадзянскага насельніцтва Іспаніі і з абурэннем ганьбіць варварскія паветраныя напады германа-італьянскай авіяцыі на Барселону і іншыя мірныя гарады рэспубліканскай Іспаніі».

НАСТУПЛЕННЕ РЭСПУБЛІКАНЦАЎ У СЕКТАРЫ ТЭРУЭЛЯ

ПАРЫЖ, 30 сакавіка. (БЕЛТА). Па паведамленню агенцтва Гавас, наступленне рэспубліканскіх войск у сектары Тэруэля развіваецца паспяхова. На гэтым участку, надзвычай гарыстым, урадавым войскам пасля жорсткіх баёў удалося зламаць супраціўленне праціўніка і быстра прасунуцца наперад.

БАІ НА ПОДСТУПАХ ДА ЛЕРЫДЫ

ЛОНДАН, 30 сакавіка. **(Інф. «Праўды»).** Па паведамленню з Іспаніі, на подступах да горада Лерыда, у Каталоніі, ідуць жорсткія баі. Лерыда з'яўляецца надзвычай важным вузлавым пунктам, стратэгічным ключом да Каталоніі, бо яна размешчана на галоўнай дарозе да Барселоны.

Хоць інтэрвентам удалося ўчора раніцой захапіць Фрагу, на граніцы Каталоніі, — рэспубліканскія сілы аказалі ім у гэтым сектары ўпартае супраціўленне і затрымалі іх далейшае наступленне. Буйныя рэспубліканскія падмацаванні былі падкінуты да пазіцый на рацэ Эбро, на поўдзень ад Фрагі.

Фрага пала пасля небывалай яшчэ ў іспанскай вайне лютай бамбардыроўкі з двухсот варожых самалётаў. Бомбамі было забіта больш 1.500 чалавек, сярод іх 400 жанчын і дзяцей. Адзін французскі журналіст, які хацеў праехаць на аўтамабілі па дарозе з Лерыды ў Фрагу, вымушан быў вярнуцца. Машына не магла праехаць па дарозе, якая ўся была ўсеяна трупамі жанчын, дзяцей, сялян і салдат.

Урадавая авіяцыя аказала інтэрвентам жорсткае супраціўленне. Толькі за адзін дзень 27 сакавіка рэспубліканскія самалёты збілі 19 самалётаў інтэрвентаў і мяцежнікаў. Інтэрвенты захапілі таксама старынны горад Барбастро, на ўсход ад Уэскі, з яго славутым саборам. Горад гарыць.

Кіраўніцтва іспанскіх прафсаюзаў, па прапанове прэм'ера Негрына, арганізоўвае 100-тысячны прызыў «добраахвотнікаў свабоды» для пасылкі на фронт. Апрача таго, 40.000 рабочых будуць накіраваны на фартыфікацыйныя работы. Набор гэтых двух армій пачаўся.

Прэм'ер Негрын звярнуўся па радыё з гарачым заклікам да насельніцтва рэспублікі не здавацца і мужна змагацца за рэспубліку і свабоду.

«Становішча — цяжкае, але не безнадзейнае, — заявіў Негрын. — Замежныя дзяржавы, якіяператварылі ўнутраную барацьбу ў інтэрвенцыяніcцкую вайну, спяшаць закончыць яе, бо яны ведаюць, што час супроць іх.

Толькі адзін закон існуе для тых, хто на фронце, і для тых, хто ў тылу, — супраціўляцца. Салдаты на фронце, рабочыя на фабрыках, жанчыны ў дамах, дзеці ў школах, супраціўляйцеся!

Мы патрабуем ад байцоў, каб яны былі героямі, і ад насельніцтва, каб яно было мужным».

НА ФРАНТАХ У ІСПАНІІ

УСХОДНІ (АРАГОНСКІ) ФРОНТ

Фашысцкая авіяцыя 29 сакавіка тройчы бамбардыравала горад Лерыду. У баі пад горадам збіты тры фашысцкія самалёты, яшчэ два збіты на ўсход ад Сайдзіна.

Рэспубліканскімі зенітнымі батарэямі на арагонскім фронце за гэты-ж дзень збіты два трохматорныя самалёты «Савойя» і адзін самалёт «Фіат».

30 сакавіка баі ва ўсіх сектарах усходняга фронта працягваліся з той-жа настойлівасцю і лютасцю, як і ў папярэднія дні. У сектары Барбастро пяхоце праціўніка пры падтрымцы вялікай колькасці артылерыі і авіяцыі ўдалося прасунуцца на левым беразе ракі Сінка да Монсон і Бінасед. У сектары Фрага фашысты, не гледзячы на энергічнае супраціўленне рэспубліканцаў, занялі Альказаз.

На ўсход ад Мантальбана рэспубліканцы занялі важныя стратэгічныя пазіцыі. На тэруэльскім участку рэспубліканцы занялі Сіера Кальзас (на паўночны ўсход ад Тарыентэ) і Масегоса, а таксама Лос Сантэнарэс. Усе контратакі мяцежнікаў былі адбіты; мяцежнікі панеслі вялікія страты.

Агенцтва Эспань паведамляе, што, не гледзячы на колькасную і матэрыяльную перавагу наступаючых мяцежнікаў, на працягу двух дзён атакі ўдарных фашысцкіх часцей разбіваюцца аб супраціўленне рэспубліканцаў. У той час, як італьянскія дывізіі дарэмна прабуюць прасунуцца на лініі Каспэ—Алькаіз, рэспубліканцы атакавалі іх з фланга, заняўшы рад пунктаў на тэруэльскім участку.

ПАЎСТАННЕ СЯРОД ІТАЛЬЯНСКІХ САЛДАТ У ІСПАНІІ

ПАРЫЖ, 31 сакавіка. (БЕЛТА). Агенцтва Эспань перадае, што ў Кадыксе 28 сакавіка ўспыхнула паўстанне сярод італьянскіх войск, якія неслі гарнізонную службу. Салдаты адмовіліся пагрузіцца ў поезд, які павінен быў даставіць іх на фронт. Паўстанне было падаўлена. 200 салдат кінута ў турму.

АНТЫЧЭХАСЛАВАЦКАЯ КАМПАНІЯ Ў ПОЛЬШЧЫ

ВАРШАВА, 30 сакавіка. (БЕЛТА). Па меры ўзмацнення падрыўнай дзейнасці гітлераўскай агентуры ў Чэхаславакіі — партыі Генлейна, — польскі ўрадавы друк услед за германскім разгортвае антычэхаславацкую кампанію.

Орган польскага ўрада «Газета польска» змясціла рэзка варожы Чэхаславакіі артыкул. Польскі афіцыёз усяляк раздувае ўнутраныя труднасці чэхаславацкага ўрада, звязаныя з растучым націскам на Чэхаславакію з боку германскага фашызма. «Газета польска» зусім адкрыта піша аб уключэнні польскіх арганізацый у Чэхаславакіі ў антыўрадавы фронт, створаны нямецкімі, славацкімі, венгерскімі і іншымі фашысцкімі арганізацыямі ў Чэхаславакіі. Газета выступае з радам паклёпніцкіх абвінавачанняў па адрасу чэхаславацкага ўрада. Знешнюю палітыку Чэхаславакіі «Газета польска» нагла характарызуе як «блізарукую і лёгкадумную».

Другая ўрадавая газета «Экспрэс поранны» высоўвае ў якасці адной з умоў мірнага сужыцця Польшчы з Чэхаславакіяй неадкладнае прадастаўленне палякам, якія жывуць у раёне г. Цешын (Чэхаславакія), поўнай тэрытарыяльнай аўтаноміі. «У барацьбе за свае правы,—піша газета ў пагражаючым тоне,—цешынскія палякі могуць разлічваць на поўнае падтрыманне Польшчы».

ФАШЫСЦКІЯ ЗДРАДНІКІ ПАД ФАЛЬШЫВЫМ „НАЦЫЯНАЛЬНЫМ" СЦЯГАМ

ПРАГА, 30 сакавіка. (БЕЛТА). У палаце дэпутатаў (чэхаславацкім парламенце) венгерскі фашыст Сцюле патрабаваў аўтаноміі для венгерскай нацыянальнай меншасці, генлейнавец Кундт—для Судэта-Нямецкай вобласці, славацкі клерыкал Цісо—для Славакіі і польскі фашыст Вольф — для палякаў.

Такім чынам пацвердзілася наяўнасць фашысцкага блока, які вядзе адкрытае наступленне на незалежнасць Чэхаславакіі.

У спрэчках дэпутат Шырокой (комуніст) заявіў, што «ўрад не павінен цярпець здраднікаў, якія прыкрываюцца абаронай інтарэсаў нацыянальных меншасцей» і заклікаў **згуртаваць сілы ўсіх антыфашыстаў для барацьбы супроць фашызма, за незалежнасць Чэхаславакіі.**

ВЫКАНАЦЬ ДЗЯРЖАЎНЫ ПЛАН МЯСАПАСТАВАК

Беларускае сялянства ніколі не забудзе той велізарнай дапамогі, якая яму аказана вядомай пастановай СНК СССР і ЦК ВКП(б) ад 2 жніўня, па ініцыятыве таварыша Сталіна.

Згодна гэтай пастановы ліквідаваны шкодніцка арганізаваныя ворагамі народа соўгасы, калгасам вернуты незаконна адрэзаныя ад іх землі, адпушчаны ў вечнае карыстанне лясы, выпасы. Калгаснікам вернуты прысядзібныя ўчасткі, незаконна адрэзаныя ў іх шкоднікамі. З калгасаў, калгаснікаў і працоўных аднаасобнікаў былі спісаны нядоімкі па малаку, мясу, бульбе ў велізарнейшых размерах.

Вялікая дапамога, аказаная партыяй і ўрадам беларускаму сялянству, дапамагла залячыць раны, нанесеныя беларускаму народу подлай бандай нацыянал-фашысцкіх шпіёнаў, забойцаў і дыверсантаў, якія дзейнічалі па прамому ўказанню польскага генеральнага штаба і антысовецкага трацкісцкага блока.

Пад кіраўніцтвам ЦК ВКП(б) і асабіста таварыша Сталіна большэвікі Беларусі паспяхова ліквідуюць вынікі шкодніцтва ў сельскай гаспадарцы. Створаны ўсе ўмовы, каб нашы калгасы сталі яшчэ больш магутнымі, каб усе калгаснікі сталі заможнымі.

Аднак, гэта важнейшае мерапрыемства партыі і ўрада не было скарыстана многімі партыйнымі і совецкімі арганізацыямі для мабілізацыі калгаснікаў і працоўных аднаасобнікаў на выкананне сваіх абавязацельстваў перад дзяржавай.

У выніку мы маем недапушчальнае адставанне рэспублікі па выкананню дзяржаўных планаў паставак і загатовак.

Узяць пытанне мясапаставак дзяржаве. Наўрад ці трэба даказваць якое велізарнае народна-гаспадарчае значэнне набывае акуратнае выкананне мясапаставак дзяржаве кожным калгасам, калгаснікам і працоўным аднаасобнікам. А між тым, выкананне гэтага важнейшага мерапрыемства па нашай рэспубліцы зрываецца. План абавязковых мясапаставак у 1937 годзе быў выканан усяго толькі на 77 процантаў. Выключна дрэнна выконваўся план мясапаставак і ў I квартале 1938 года.

Чым-жа тлумачыцца такое недапушчальнае становішча, якое стварылася з мясапастаўкамі ў нашай рэспубліцы? Тлумачыцца гэта тым, што нашы партыйныя і совецкія арганізацыі самаўхіліліся ад гэтай важнейшай справы, прадаставілі справу выканання абавязковых мясапаставак самацёку. Райкомы, райвыканкомы, сельсоветы замест таго, каб ажыццяўляць штодзенны кантроль за ходам выканання мясапаставак, разгортваць масава-растлумачальную работу сярод здатчыкаў, зусім перасталі цікавіцца гэтай справай, няправільна лічачы, што выкананне абавязковага плана мясапаставак ёсць справа толькі райупаўнаркамзага.

Гэтым і толькі гэтым можна растлумачыць выключна нездавальняючае выкананне мясапаставак па такіх раёнах, як Жлобінскі, Мсціслаўскі, Сіроцінскі, Лёзнянскі, Слуцкі, Даманавіцкі, Петрыкаўскі і раду іншых.

Вось, па Грэскаму раёну павінна было паступіць у першым квартале 1938 года 2.177 цэнтнераў мяса, а паступіла ўсяго толькі 210 цэнтнераў. Па Клічаўскаму раёну — з 1.958 цэнтнераў паступіла ўсяго толькі 70 цэнтнераў. У Грэскім раёне на 20 сакавіка прыступіла да выканання плана мясапаставак усяго толькі 120 гаспадарак калгаснікаў.

Калі аналізаваць прычыны нездавальняючай работы па мясапастаўках, то аказваецца, што сельсоветы ў многіх раёнах няправільна зразумелі пастанову ЦВК СССР ад 21 сакавіка 1937 года. У гэтай пастанове было сказана, што сельсоветы аслабаняюцца ад абавязкаў па спагнанню грашовых падаткаў і натуральных паставак. Але гэта не знімае з сельсоветаў абавязак весці масавую работу сярод здатчыкаў. А сельсоветы зусім самаўхіліліся, не вядуць масавай работы, не ажыццяўляюць кантролю за ходам выканання плана паставак дзяржаве.

Такая практыка работы, зразумела, апрача шкоды нічога прынесці не можа. Сельсоветы, як органы соцыялістычнай дзяржавы ў вёсцы, не павінны абыякава адносіцца да выканання абавязковых паставак перад дзяржавай. Іх кроўны і прамы абавязак заключаецца ў тым, каб садзейнічаць акуратнаму выкананню ўсіх абавязацельстваў перад дзяржавай кожным калгасам, калгаснікам і працоўным аднаасобнікам. І ў першую чаргу, сельсовецкі і калгасны актыў павінен паказаць на справе прыклад акуратнага выканання сваіх абавязацельстваў перад соцыялістычнай дзяржавай.

А між тым, ёсць нямала фактаў, калі члены сельсовета, сельсовецкі і калгасны актыў замест таго, каб паказаць прыклад выканання сваіх абавязацельстваў перад дзяржавай, самі не выконваюць свайго абавязку. Член Гарадзецкага сельсовета (Ушацкі раён) Жарнасек Кузьма не выканаў свае абавязацельствы па мясапастаўках нават за 1937 год, не гаворачы ўжо аб тым, што ён павінен быў прыступіць да мясаздачы за 1938 год.

Старшыня калгаса «Звязда» (Мсціслаўскі раён) тав. Казлоўскі не прыступіў да выканання сваіх асабістых абавязацельстваў па мясапастаўках у 1938 годзе. Устае пытанне, як можа гэты старшыня калгаса гаварыць з калгаснікамі аб мясапастаўках, арганізоўваць калектыўную здачу мяса, калі ён сам ні аднаго кілограма мяса дзяржаве не здаў.

Абураючае антыдзяржаўнае з'явішча мела месца ў калгасе імя Фрунзе, Шклоўскага раёна. Гэты калгас, не выканаўшы плана абавязковых мясапаставак па свінаферме ў колькасці 1.400 кілограмаў, у сакавіку месяцы прадаў на рынку 17 галоў свіней. І гэта антыдзяржаўная практыка праходзіла на вачах сельсовета і, нават, з ведама райземаддзела.

Ёсць нямала фактаў, калі варожыя элементы вядуць сваю падрыўную агітацыю супроць дзяржаўных паставак. Задача партыйных і непартыйных большэвікоў заключаецца ў тым, каб у корані прысекчы гэтыя варожыя вылазкі. Калгаснікі і працоўныя аднаасобнікі павінны даць рашучы адпор варожаму ахвосцю, якое ціхай сапай вядзе сваю падрыўную работу, каб дэзарганізаваць справу дзяржаўных паставак.

Нямала ёсць выпадкаў парушэння законаў і пры прыёмцы жывёлы на базах раённых кантор Заготжывёлы. У Галачыне не прымалі ад калгаснікаў і аднаасобнікаў маладняк вагою ніжэй 180 кілограм у той час, калі ўрадавымі дырэктывамі маладняк дазволена прымаць ад 50 кілограм і вышэй. Ёсць нямала фактаў, калі паступаючую жывёлу ў лік абавязковых мясапаставак залічаюць у план дзяржзакупак (Віцебск, Орша і інш).

Райупаўнаркамзага і інспектары, закліканыя сачыць за дакладным і акуратным выкананнем мясапаставак, не заўсёды знаходзяцца на вышыні свайго становішча, часта толькі фатаграфіруюць, наглядаюць за падзеямі, а іх галоўная роля—быць сапраўднымі арганізатарамі выканання абавязковых паставак дзяржаве.

Выкананне дзяржаўных паставак ёсць непарушальны закон, першая запаведзь кожнага калгаса, калгасніка і працоўнага аднаасобніка. Распушчанасць, якая існуе ў выкананні мясапаставак, павінна быць неадкладна ліквідавана. План мясапаставак павінен быць выканан. Нядоімкі павінны быць пагашаны.

Пачэсны абавязак усіх партыйных і совецкіх арганізацый, кожнага сельсовецкага і калгаснага актывіста — забяспечыць поўнае выкананне плана мясапаставак у найкарацейшы тэрмін.

Няма сумнення, што калгаснікі і працоўныя аднаасобнікі, рыхтуючыся да выбараў у Вярхоўны Совет БССР, свае абавязацельствы перад дзяржавай выканаюць, дэманструючы гэтым самым яшчэ раз сваю непахісную волю мацаваць і множыць поспехі сваёй соцыялістычнай радзімы.

ПАПАНІНЦЫ ВЫЕХАЛІ Ў КІЕЎ

МАСКВА, 31 сакавіка. (БЕЛТА). Учора ў 10 гадзін 15 мінут вечара Героі Совецкага Саюза таварышы І. Д. Папанін, Э. Т. Крэнкель, П. П. Ширшоў і Е. К. Фёдараў выехалі з Масквы ў Кіеў.

Перад ад'ездам Іван Дзмітравіч Папанін заявіў супрацоўніку ТАСС:

— Совет Народных Камісараў УССР і Цэнтральны Камітэт КП(б)У ад імя рабочых, калгаснікаў і інтэлігенцыі Совецкай Украіны запрасілі нас прыехаць у Кіеў. З удзячнасцю прынялі мы гэта запрашэнне. Нецярпліва чакаем сустрэчы з працоўнымі сталіцы Совецкай Украіны.

Удзельнікі дэкады азербайджанскага мастацтва прыбылі ў Маскву

Вечарам 30 сакавіка ў Маскву спецыяльным поездам прыбылі з Баку ўдзельнікі дэкады азербайджанскага мастацтва, якая пачынаецца 5 красавіка. Да прыбыцця поезда на пероне Курскага вакзала сабраліся прадстаўнікі Усесаюзнага камітэта па справах мастацтваў, калектываў Дзяржаўнага ордэна Леніна Акадэмічнага Вялікага тэатра СССР, Маскоўскага ордэна Леніна Мастацкага Акадэмічнага тэатра СССР імя Горкага і іншых тэатраў сталіцы, а таксама прадстаўнікі друку.

Усяго ў Маскву прыехала каля 700 чалавек — артысты Азербайджанскага дзяржаўнага тэатра оперы і балета імя М. Ф. Ахундава, калектыў Азербайджанскай дзяржаўнай філармоніі, кампазітары, ашугі.

ПАРТЫЙНАЕ ЖЫЦЦЁ

ПОЎНАСЦЮ РЭАБІЛІТАВАЦЬ ЧЭСНЫХ КОМУНІСТАЎ

Рашэнне студзеньскага Пленума ЦК ВКП(б) з'явілася для нашай партарганізацыі, як і для ўсёй партыі, баявой праграмай у справе мабілізацыі комуністаў на выпраўленне дапушчаных памылак пры выключэнні комуністаў з партыі.

Барысаўская партыйная арганізацыя правяла вялікую работу па ачышчэнню сваіх радоў ад ворагаў народа, але было нямала выпадкаў, калі з партыі выключаліся чэсныя комуністы. Зараз, аднаўляючы няправільна выключаных, мы пераконваемся, як часам лёгка падыходзілі асобныя пярвічныя партарганізацыі, ды і сам райком, да вырашэння пытання аб партыйнасці.

Напрыклад, члена партыі з 1920 года, рабочага тав. Федзько выключылі з партыі, абвінавацiўшы «ў ідэалізацыі контррэволюцыйнага трацкізма». Райком рашэнне партыйнай арганізацыі праштампаваў. А калі пазней заняліся праверкай, то аказалася, што гэта было зроблена ў правакацыйных мэтах кандыдатам партыі Ганусам. Сам-жа Ганус далёка не чысты, мае за сабой даволі сур'ёзныя грашкі, і, каб адвесці ад сябе ўдар, імкнуўся адыграцца на іншых.

Былога дырэктара МТС тав. Давыдоўскага партарганізацыя выключыла з партыі за «праводзімае ім шкодніцтва ў МТС». Райком гэта рашэнне таксама пацвердзіў. А потым праверкаю было ўстаноўлена, што абвінавачанне нічым не абгрунтавана. Тав. Давыдоўскага аднавілі ў партыі.

Апрача разгляду спраў выключаных з партыі ў 1937 годзе, мы глыбока заняліся пытаннямі перагляду спраў комуністаў, якія былі выключаны ў мінулыя годы, галоўным чынам за «пасіўнасць», малазначныя праступкі. Для нас цяпер стала зусім зразумелым, як вораг народа, які сядзеў у кіраўніцтве Барысаўскай партыйнай арганізацыі, выганяў з партыі чэсных, адданых партыі і радзіме комуністаў. Гэтых людзей мы аднаўляем у партыі.

Пасля студзеньскага Пленума ЦК ВКП(б) да нас паступіла 89 апеляцый аб няправільным выключэнні з партыі. Пры разглядзе кожнай апеляцыі мы дакладна правяраем усе факты абвінавачання, якія прад'яўляліся пры выключэнні.

Усяго намі канчаткова ўжо разгледжана 60 апеляцый, па якіх аднавілі ў партыі 46 чалавек. З ліку аднoўленых 14 чалавек атрымалі розныя партыйныя спагнанні. У нас ёсць яшчэ неразгледжаных 28 апеляцый.

У асобных выпадках, не чакаючы паступлення апеляцый, мы самі разглядаем матэрыялы, па якіх у мінулым таварышы выключаліся з партыі. Многія з такіх выключаных жывуць у іншых гарадах. Райком іх расшуквае, а потым выклікае на бюро. Так, разгледжана апеляцыя тав. Данілкіна, які жыве ў Бабруйску. Ён намі ў партыі адноўлен. Адноўлены і тт. Падабед, які пражывае ў Клімавічах, Адамейка, які працуе ў Быхаве. Расшукалі і выклікаем на разгляд справы т. Грышчанку, які пасля выключэння выехаў на Украіну. Вярнулі ў партыю няправільна выключаных такім чынам 46 чалавек. Але намі яшчэ зроблена далёка не ўсё, каб гэтых таварышоў прыцягнуць да актыўнага партыйнага жыцця. Гэты недахоп у бліжэйшыя дні выправім.

Выпраўляючы свае памылкі ў адносінах няправільна выключаных з партыі, райком стараецца не шарахацца ў другі бок. Як паказала практыка, сярод апелюючых ёсць людзі, якія зусім правільна выключаны, але імкнуцца паказаць сябе «афярамі паклёпу», каб атрымаць партыйны білет. Райком пры разглядзе апеляцый адмовіў у аднаўленні ў партыі 14 чалавекам.

Ёсць у нас і такія партыйныя кіраўнікі, якія хацелі выслужыцца на выключэннях, застрахаваць сябе.

Партарганізацыя камбіната «Комінтэрн» на адным сходзе выключыла з партыі члена партыі, інжынера т. Івінскага, кандыдата партыі т. Абрамовіча і спачуваючага т. Смірнова. Райком скасаваў гэтае яўна няправільнае рашэнне і аслабаніў ад работы сакратара парткома Аношку, які апрача выключэння іншага метаду выхавання комуністаў не ведаў.

У партыйнай арганізацыі нямала выяўлена фактаў, калі чэсныя комуністы рабіліся афярамі паклёпнікаў. Член партыі Рукавішнікаў, з партарганізацыі чыгуначнай станцыі, узвёў паклёп на двух чэсных комуністаў — рабочага-вылучэнца, члена райкома партыі тав. Хадасевіча і тав. Маркмана. Рукавішнікаву абвешчана вымова і яго партарганізацыя вывела са складу членаў парткома.

Выкрыта і выключана з партыі Місун С. Яна падавала дзесяткі «выкрываўчых» заяў, у якіх аганьбіла многіх, ні ў чым не вінаватых комуністаў і беспартыйных. Пры разглядзе гэтых заяў выявілася варожая тактыка Місун. Ёй гэта патрэбна было, каб адвесці агонь ад сябе, бо яна і яе муж былі цесна звязаны з заклятымі ворагамі народа.

Ачышчаючы свае рады ад кар'ерыстаў, паклёпнікаў — агентаў ворагаў народа, вяртаючы ў рады партыі няправільна выключаных, партыйная арганізацыя яшчэ больш умацоўвае сувязь з масамі, папаўняе свае рады за лік лепшых рабочых, калгаснікаў і інтэлігенцыі — дастойных і адданых партыі беспартыйных актывістаў.

Калі за ўвесь 1937 год райком прыняў у партыю толькі 5 чалавек, то за тры месяцы гэтага года намі прынята 38 чалавек у кандыдаты і пераведзена з кандыдатаў у члены 20 чалавек.

Прыняты ў партыю ордэнаносец, дэпутат Вярхоўнага Совета СССР, комсамолка тав. Белая, актыўны комсамолец стаханавец фанернага завода тав. Зубаненка, комсамолец, інжынер фабрыкі імя Кірава тав. Карпенка, майстар цэха фабрыкі імя Кірава тав. Клімковіч, актыўны комсамолец-настаўнік тав. Бадзюля, брыгадзір соўгаса «Весялова» тав. Шарэц і іншыя. Гэтыя людзі паказалі сваю адданасць партыі на практычнай рабоце.

Указанне таварыша Сталіна на лютаўска-сакавіцкім Пленуме ЦК ВКП(б) аб тым, што «людзей здольных, людзей таленавітых у нас дзесяткі тысяч», было намі ўспрынята як дырэктыва — смела вылучаць новых работнікаў з ліку вырасшых партыйных і непартыйных актывістаў. За апошняе паўгоддзе мы вылучылі на кіруючую работу 77 чалавек, з іх 30 беспартыйных. Новыя людзі, якія прыйшлі з нізоў на кіруючую работу, з вялікай энергіяй узяліся за справу.

Вяртаючы няправільна выключаных комуністаў і ўцягваючы новых, адданых людзей радзіме ў партыю Леніна—Сталіна, райком цвёрда кіруецца ў штодзённай рабоце патрабаваннямі Пленума Цэнтральнага Камітэта: «Выкрыць і да канца знішчыць замаскаванага ворага, які прабраўся ў нашы рады і стараецца фальшывымі крыкамі аб пільнасці скрыць сваю варожасць і захаваць сябе ў партыі, каб працягваць у ёй сваю гнусную здрадніцкую работу».

І. Ф. БАРДЗІЯН,
сакратар Барысаўскага райкома партыі.

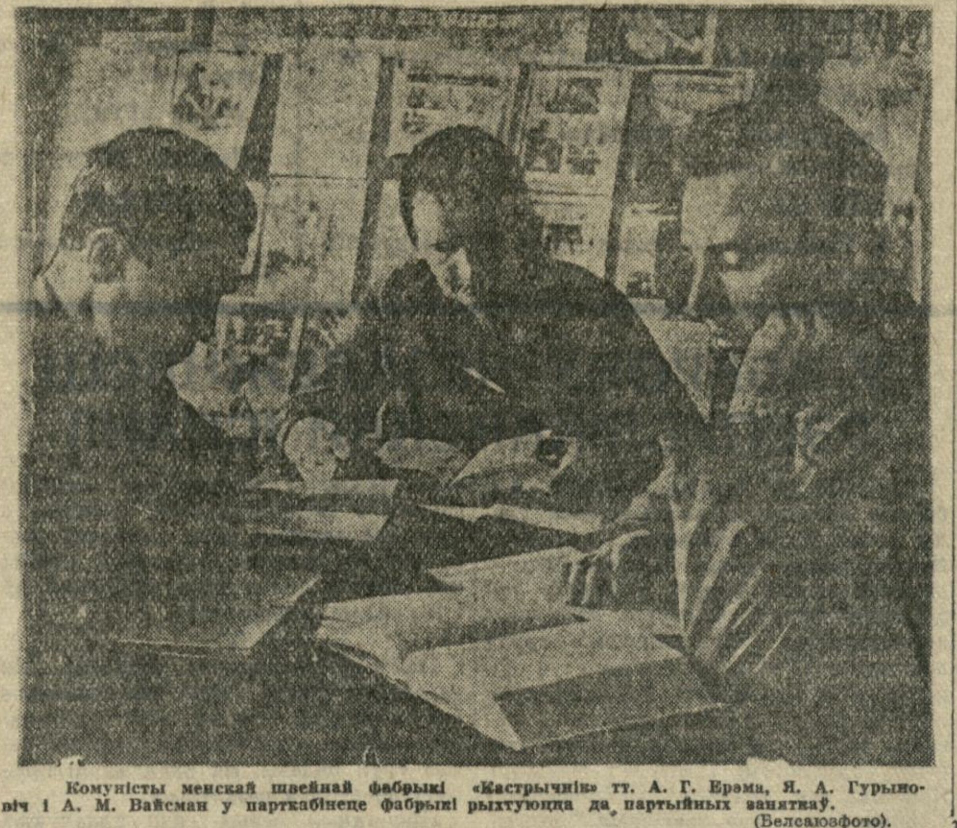

Комуністы менскай швейнай фабрыкі «Кастрычнік» тт. А. Г. Ерэма, Я. А. Гурыновіч і А. М. Вайсман у парткабінеце фабрыкі рыхтуюцца да партыйных заняткаў. (Белсаюзфота).

ДАСТОЙНАЕ ПАПАЎНЕННЕ БОЛЬШЭВІЦКАЙ ПАРТЫІ

У радах Рабоча-Сялянскай Чырвонай Арміі дзесяткі тысяч людзей, якія бязмежна адданы вялікай партыі Леніна—Сталіна. ЦК ВКП(б) пастановай аб прыёме чырвонаармейцаў у партыю знішчыў труднасці, якія перашкаджалі лепшым, правераным на жывой практычнай рабоце чырвонаармейцам і малодшым камандзірам уступаць у бальшэвіцкую партыю.

Уцягненне ў партыю таленавітай моладзі з ліку чырвонаармейцаў і малодшых камандзіраў узмацняе і ўмацоўвае армейскія партарганізацыі, яшчэ больш трывала звязвае іх новымі тысячамі ніцей з масамі.

Партыйная арганізацыя нашай часці за апошні час прыняла ў рады партыі некалькіх таварышоў. Мы расцем за лік лепшых комсамольцаў-актывістаў, за лік чырвонаармейцаў — выдатнікаў баявой і палітычнай падрыхтоўкі. Кандыдатам у члены ВКП(б) прыняты чырвонаармеец т. Шлюшэнкоў. Яго выхаваў армейскі комсамол. Ён палкі патрыёт сваёй соцыялістычнай радзімы. Гэта праверана на справе. Зараз тав. Шлюшэнкоў зацверджан памочнікам палітрука падраздзялення і з гэтай новай для яго работай спраўляецца дасканала.

— Я, — заяўляе т. Шлюшэнкоў, — бясконца ўдзячны партыі і ленінскаму комсамолу за бацькоўскія клопаты аба мне, аб маім росце, аб маім баявым і палітычным удасканаленні. Прыём мяне ў партыю я ацэньваю як вялікі гонар і апраўдаю яго работай. Я буду больш упарта авалодваць большэвізмам і ваеннымі ведамі.

Словы Шлюшэнкова не разыходзяцца са справай і апраўданы яго работай.

Прыняты ў кандыдаты партыі малодшы камандзір т. Прусакоў. Ён добры арганізатар, грамадскі працаўнік, мае выдатныя паказальнікі ў баявой і палітычнай падрыхтоўцы. Як агітатар, які моцна звязан з масай чырвонаармейцаў, ён вылучан зараз на пасаду памочніка палітрука.

Дзень Прусакова ўвесь без астатку запоўнен работай з чырвонаармейцамі і над сабой. Ён добра разумее, што праца над павышэннем свайго культурнага, ваеннага і палітычнага ўзроўню — пярвейшы абавязак комуніста, а таму ён упарта займаецца, расце з кожным днём.

Прыняты ў партыю тт. Шыршнёў, Тарханаў. Іх адрознальная рыса—тое, што яны не толькі самі штодзённа павышаюць свае веды, авалодваюць большэвізмам, але і вядуць за сабой іншых байцоў і камандзіраў. Яны ініцыятары соцыялістычнага спаборніцтва, выдатнікі баявой вучобы. Такіх выдатных людзей у нас у часці вельмі многа. Яны—рэзерв, адкуль чэрпае поўнацэннае папаўненне наша партыйная арганізацыя. Яе рады растуць за лік лепшых, да канца адданых партыі Леніна—Сталіна байцоў і камандзіраў.

Вас. ПЕТУХОЎ.

АБМЯРКОЎВАЮЦЬ ПЕРАДАВЫ АРТЫКУЛ „ПРАВДЫ“

У Доме партыйнай асветы, у Менску, адбыўся сход рэдактараў заводскіх друкаваных і насценных газет і рабкораў-комуністаў прадпрыемстваў горада, скліканы кабінетам друку гаркома КП(б)Б. Сход абмеркаваў перадавы артыкул «Правды» — «Шырэй і глыбей асвятляць партыйнае жыццё».

Пасля даклада разгарнуліся ажыўленыя спрэчкі. Амаль усе выступаўшыя ў спрэчках адзначалі, што партыйная тэматыка знікла са старонак заводскіх і насценных газет. Многія парткомы і райкомы не цікавяцца, не кіруюць і не дапамагаюць газетам.

Сход аднадушна прыняў пастанову, якая абавязвае рэдактараў усебакова і глыбока асвятляць з нумара ў нумар партыйнае жыццё на сваіх прадпрыемствах, у цэхах, сканцэнтраваць выключную ўвагу на выкананні рашэнняў студзеньскага Пленума ЦК ВКП(б), на росце партыі і выхаванні новых членаў партыі, на агітацыі, асабліва ў сувязі з падрыхтоўкай да выбараў у Вярхоўны Совет БССР.

Кабінет друку гаркома КП(б)Б актыўна дапамагае заводскім газетам у іх рабоце і разгортвае рад арганізацыйных і палітыка-выхаваўчых мерапрыемстваў сярод рабкораў. У прыватнасці, ён рыхтуе экскурсію рабкораў у Маскву — у музей імя Леніна і ў «Правду».

АГЛЯД ДРУКУ

ПАКАЗВАЦЬ ЖЫЦЦЁ Ў ПОЎНАЙ ЯГО РОЗНАСТАЙНАСЦІ

Поўнакроўным і радасным жыццём жыве наш совецкі народ. Многагранна і ярка яго дзейнасць.

У кожным кутку нашай цудоўнай соцыялістычнай радзімы ідзе вялікая крапатлівая, стваральная работа. Хай гэта будзе на вытворчасці, у калгасе, у совецкай установе, інстытуце, школе, у дзіцячых садах і яслях, дамах адпачынку — усюды пад кіраўніцтвам партыі Леніна — Сталіна робяцца вялікія і малыя справы, упрыгожваючыя жыццё людзей сталінскай эпохі.

Прамы доўг і абавязак кожнай газеты на сваіх старонках адлюстроўваць гэтае б'ючае крыніцай жыццё, паказваць людзей і іх справы.

Але, калі прагляд ваеш старонкі буйных гарадскіх газет, як **«Палеская праўда»** (Гомель), **«Віцебскі пролетарый»** (Віцебск), **«Комунар Магілёўшчыны»** (Магілёў), — рэдка калі знойдзеш багатую, яркую інфармацыю на мясцовыя тэмы.

Возьмем, напрыклад, газету **«Віцебскі пролетарый»** (рэдактар тав. Лунін). 27 лютага газета змясціла інфармацыю «З алоўкам па гораду». Чытач, атрымаўшы газету з гэтай інфармацыяй, быў узрадаваны: нарэшце, мы даведаемся, што робіцца ў нашым горадзе. Але ён даведаўся аб тым, што аўтар гэтай інфармацыі прапанаваў чытачу разам з ім сесці ў трамвайны вагон № 136, у якім

«умясцілася 100 чалавек... Мы не вытрымалі такога ўшчыльнення і з цяжкасцю вырваліся з трамвая ў наступнай астаноўцы».

Далей аўтар гэтай інфармацыі з благаславення рэдакцыі водзіць чытача з цырка ў аптэку, з аптэкі ў магазін Электразбыта, потым па вуліцах. і ўсюды паказвае яму выключна адмоўныя факты і заканчвае:

«Хопіць. Давайце, чытач, адкладзем нашу прагулку да наступнага выходнага дня».

Прагулка ў абяцаны наступны выходны дзень не адбылася і была адкладзена на 17 сакавіка. 17 сакавіка зноў той-жа тон, тая-ж манера размаўляць з чытачом.

Сумна робіцца чытачу, калі ён праглядае газету з такой інфармацыяй. Сорамна робіцца за рэдакцыю і аўтара гэтых інфармацый. Няўжо такі вялікі горад, абласны цэнтр, маючы ў сябе рад фабрык, заводаў, устаноў, інстытутаў, выдатных людзей, і не мае ў сябе іншых тэм, як толькі паказ дрэннага? Ёсць, але, на жаль, у работнікаў рэдакцыі алоўкі навостраны толькі на паказ адмоўнага.

Недалёка адышла ў асвятленні жыцця горада і раёна ад «Віцебскага пролетарыя» і другая буйная гарадская газета «Палеская праўда» (рэдактар Каплун).

Праглядваючы камплект газеты з 20 лютага гэтага года, рэдка калі сустракаецца заметка, ад якой-бы радаваўся чытач, падымала-б у яго пачуццё гордасці за свой горад, за людзей, населяючых яго. З газеты не відаць, чым жыве вялікі горад.

Гомель, які мае буйную прамысловасць, чыгунку, порт, рад клубаў, навучальных устаноў, дзе ўсюды кіпіць работа, будуецца жыццё, — не мае добрай інфармацыі аб гэтым.

Як пачалася навігацыя, як і дзе будуць праводзіць адпачынак тысячы рабочых, служачых, інжынераў, як будуць адпачываць дзеці, над чым працуюць вучоныя, вынаходнікі, дзе працоўныя будуць праводзіць свой выходны дзень, як лодачная станцыя рыхтуецца абслугоўваць працоўных, што робяць спартыўныя арганізацыі — усё гэта тыя тэмы, якія цікавяць чытача. Але рэдакцыя «Палескай праўды» не хоча ведаць запатрабаванняў чытачоў.

«Комунар Магілёўшчыны» таксама мае вялікую, разнастайную, багатую тэматыку для штодзённай інфармацыі. Праўда, у студзені газета нядрэнна асвятляла пад рубрыкай «Па гораду і раёну», чым жыве горад і раён. Але за апошнія месяцы чамусьці інфармацыя знікла са старонак газеты, не паказвае таго, што зараз робіцца ў Магілёве. Тут для рабочых, служачых узводзяцца шматпавярховыя дамы, на прадпрыемствах тысячы стаханаўцаў даюць выдатныя паказальнікі сваёй работы, будуюцца дзіцячыя лагеры, дамы адпачынку. У гэтых фактах адлюстроўваецца вялікая сіла рашэнняў нашай партыі, прасякнутых сталінскімі клопатамі аб чалавеку.

Газету **«Комунар Магілёўшчыны»** выпісваюць рабочыя, інжынеры, настаўнікі, аграномы, трактарысты, калгаснікі. Гэта — культурна вырасшыя людзі, якія цікавяцца многагранным нашым жыццём. Задаволіць іх патрэбы — ганаровая задача кожнай газеты, яе абавязак і доўг.

Але, калі чытач атрымлівае газету «Комунар Магілёўшчыны», разварачвае яе старонкі, ён сустракае нецікавыя, напісаныя штампованай, казённай мовай, падобныя адзін да аднаго вялікія артыкулы і заметкі.

Сама рэдакцыя дае аб сабе непахвальную, але правільную атэстацыю:

«Газета «К. М.» бледна і скупа асвятляе пытанні многаграннага партыйнага жыцця, пытанні стаханаўскага руху, пытанні культурнага ператварэння горада».

З паказанага вынікае, што газеты вельмі слаба падаюць на сваіх старонках велічныя, разнастайныя, радасныя факты нашай рэчаіснасці, ярчэйшыя падзеі сталінскай эпохі.

Газета павінна, як гаварыў Ленін, «служыць выхаванню мас на жывых, канкрэтных прыкладах і ўзорах з усіх галін жыцця».

Большэвік-рэдактар, работнік рэдакцыі павінны ўмець спалучыць самую смелую, жорсткую крытыку адмоўнага з шырокім паказам поспехаў соцыялізма, лепшых дасягненняў дзяржаўнай, партыйнай, гаспадарчай, культурнай работы.

На вялікі жаль, рэдакцыі вышэйпамянёных газет гэтага не робяць.

ДЭКАДА РУСКАЙ КЛАСІЧНАЙ МУЗЫКІ

По Саюзу закончылася дэкада паказу вышэйшых узораў рускай класічнай музыкі. Сваё яркае адлюстраванне яна знайшла і ў праграмах Дзяржфілармоніі БССР.

Дэкада адкрылася 11 сакавіка паказам, зробленым радыёкамітэтам і філармоніяй, мантажа оперы «Руслан і Людміла» геніяльнага асновапалажніка рускай нацыянальнай оперы М. І. Глінкі. Гэта опера перш за ўсё выдатна тым, што ў ёй з'яднаны ў творчым спалучэнні два тытаны рускага нацыянальнага мастацтва — геніяльнейшы рускі паэт і пісьменнік, роданачальнік рускай літаратурнай мовы і літаратуры А. С. Пушкін і найвыдатнейшы рускі кампазітар М. І. Глінка.

«Руслан», які адлюстроўвае, з аднаго боку, рамантычныя еўрапейскія густы сваёй эпохі, а з другога боку, густы і тэндэнцыі рускага прыдворнага памешчыцкага тэатра прыгоннай эпохі з яго культам, пачуццёвасцю і тэндэнцыямі да пышных экзатычных відовішчаў, у гэтай сваёй двойчасці, арганічна сугучан пушкінскай паэме. Музыка «Руслана» светлая, здаровая, пазбаўленая нервознасці, хваравітасці і надарванасці, і гэтым асабліва блізкая несмяротным вершам пушкінскага «Руслана», жыве і ў сучасны момант. Удалы мантаж оперы, зроблены Н. Н. Вастокавым, культурнае і музыкальнае выкананне артыстамі Тэатра оперы і балета БССР Аляксеевай (Людміла), Беразінец (Ратмір), Сімаго (Руслан) і артыстамі радыёкамітэта Некрасавым (Баян і Фін) і Вастокавым (Фарлаф) пад кіраўніцтвам маладога таленавітага дырыжора Беллзяржфілармоніі К. А. Сімеонава, пакінулі вельмі добрае ўражанне.

Адным з цікавейшых канцэртаў дэкады з'явіўся сімфанічны канцэрт 17 сакавіка пад кіраўніцтвам галоўнага дырыжора І. А. Мусіна, пры ўдзеле маладога ленінградскага піяніста лаўрэата 1-га Усеўкраінскага конкурса піяністаў І. Я. Хальфіна, з твораў Рымскага-Корсакава, Рубінштэйна і Мусоргскага.

Асаблівасцю гэтай праграмы з'яўляецца тая акалічнасць, што кампазітары прадстаўлены на гэтым канцэрце рэдка выконваемымі, незаслужана забытымі творамі: Рымскі-Корсакаў — 2-й сімфоніяй «Антар», Рубінштэйн — канцэртам № 4 для фортэпіяна і Мусоргскі — «Карцінкамі з выстаўкі». Сімфонія «Антар» напісана Рымскім-Корсакавым з уласцівым яму майстэрствам планіроўкі музыкальнага матэрыялу і інструментоўкі, але элементы сімфанізму ў ёй безумоўна адсутнічаюць. Сімфонія была выканана ў добрых традыцыях старраннага раскрыцця музыкальнага матэрыялу.

Выключна ўдала, бліскуча выканаў 4-ты канцэрт для фортэпіяна А. Г. Рубінштэйна піяніст М. Я. Хальфін. Гэты канцэрт, безумоўна, лепшы з усіх пяці канцэртаў для фортэпіяна А. Г. Рубінштэйна. У выкананні гэтага канцэрта і раду дробных рэчаў Хальфін паказаў выдатную музыкальную культуру. Асабліва ўдаліся піяністу фінал канцэрта і другая, павольная частка — андантэ выканана з вялікім настроем. Адзіна, над чым павінен яшчэ працаваць Хальфін — гэта над змякчэннем і паглыбленнем гука, над яго «песеннасцю».

Да ўдзелу ў дэкадзе рускай класічнай музыкі быў прыцягнут Дзяржаўны тэатр оперы і балета БССР. 20 сакавіка тэатрам быў наладжан канцэрт з твораў Чайкоўскага. Сімфанічны аркестр оперы пад кіраўніцтвам дырыжора М. Шнейдэрмана выканаў 6-ю сімфонію і ўвертуру «Ромео і Джульета». Наяўнасць асобных выдатных музыкантаў у аркестры дазволіла правесці канцэрт даволі выразна. Несумненным дастоінствам аркестра з'яўляецца яго поўная гучнасць. Але адначасова канцэрт мае рад буйных недахопаў — у першую чаргу парочнасць выканаўчага плана сімфоніі, у якой агульная форма, канцэпцыя, ідэя былі прынесены ў афяру дэталям. У канцэрце прымалі ўдзел заслужаная артыстка рэспублікі Л. П. Александроўская, выканаўшая арыю Лізы — «Пікавая дама», артыст А. Арсенка — арыя Елецкага з «Пікавай дамы», саліст оперы віяланчэліст О. Кузнец, які выканаў у суправаджэнні аркестра варыяцыі на тэму «Рококо» Чайкоўскага.

18 сакавіка адбыўся камерны канцэрт, прысвечаны дэкадзе рускай музыкі. У гэтым канцэрце прымалі ўдзел: струнны квартэт у складзе Амітона, Рудніка, Бенеўскага і Кузнеца, які выканаў 2-гі квартэт Барадзіна; трыо ў складзе Бяссмертнага, Арлова і Зельбірберг, выканаўшыя трыо Чайкоўскага. Падобнага роду канцэрты трэба ўсяляк вітаць, бо праграмы гэтых канцэртаў знаёмяць слухачоў з камернай музыкальнай літаратурай. Канцэрты, прысвечаныя камернай творчасці, у Менску амаль зусім адсутнічаюць. Гэты сур'ёзны прарыў на музыкальным фронце, аб якім мы не раз сігналізавалі, неабходна тэрмінова ліквідаваць. Неабходна, нарэшце, сур'ёзна ўзяцца за арганізацыю пры філармоніі пастаяннага квартэта і трыо. Гэтыя камерныя ансамблі павінны весці велізарнейшую работу па прапагандзе вышэйшых узораў музыкальнай творчасці.

Добра прайшоў канцэрт сімфанічнага аркестра Белдзяржфілармоніі 23 сакавіка, прысвечаны творам Глазунова і Чайкоўскага. Рэдка выконваецца ў апошні час і незаслужана забыта 5-я сімфонія Глазунова, напісаная ў 1895 годзе. Бадзёрая, ветлівага характару, светлая, спакойная музыка—такая 5-я сімфонія Глазунова. Сімфонія была выканана эмацыянальна вельмі ярка. Саліст О. Кузнец, які ў другі раз у дэкадзе выканаў варыяцыі на тэмы «Рококо» Чайкоўскага, гэты раз граў значна больш удала як з боку тэхнічнага, так і з боку выканаўча-творчага. Выкананая ў заключэнне канцэрта 1-я частка з праграмнай сімфоніі «Манфрэд» Чайкоўскага асабліва ўдалася дырыжору і аркестру. Мусіну аднолькава ўдалося выявіць, як сумную неіставую патэтыку, так і мяккую лірычнасць гэтай часткі.

Неабходна адзначыць сімфанічны канцэрт аркестра Белдзяржфілармоніі 26 сакавіка, прысвечаны творам Чайкоўскага, асаблівасцю якога з'явіўся вядучы ўдзел у ім двух прадстаўнікоў нашай совецкай музыкальнай моладзі, нашых мясцовых беларускіх кадраў — дырыжора Белдзяржфілармоніі К. А. Сімеонава і піяніста, дацэнта Белдзяржкансерваторыі М. А. Бергера.

К. М. Сімеонаў здолеў цэласна данесці да слухача складаную форму чацвертай сімфоніі Чайкоўскага, правёў яе з вялікім эмацыянальным уздымам. Свежа і ярка прагучэла, пад яго кіраўніцтвам, сімфанічная фантазія для аркестра «Франчэска — да Рымі...» Чайкоўскага М. А. Бергер выканаў музычна і ўдумліва першую частку канцэрта для фортэпіяна Чайкоўскага.

Актыўны ўдзел у дэкадзе прыняў радыёкамітэт. Ён правёў больш 20 перадач, у якіх было выканана больш 100 твораў рускай класічнай музыкі.

У заключэнне хочацца ўказаць на недастатковую дапамогу і некаторую пасіўнасць і інертнасць, праяўленыя ў правядзенні гэтай дэкады з боку цэлага раду музыкальна-грамадскіх арганізацый, у першую чаргу Упраўлення па справах мастацтваў і Дзяржтэатра оперы і балета БССР.

Прайшоўшая дэкада рускай класічнай музыкі ярка паказала вялікі рост музыкальнай культуры, рост творчых музыкальна-мастацкіх калектываў СССР і ў тым ліку і нашай рэспублікі.

А. ДЭМБО.

АБ ЯКАСЦІ КАШТАРЫСАЎ

Два гады прайшло з дня гістарычнай пастановы СНК СССР і ЦК ВКП(б) аб упарадкаванні будаўніцтва. У гэтым важным рашэнні партыі і ўрада ўстаноўлена, што адзіным дакументам, вызначаючым кошт будаўніцтва, з'яўляецца каштарыс да тэхнічнага праекту.

Як-жа праводзіцца гэтае рашэнне ў жыццё?

Да апошняга часу каштарыс у большасці выпадкаў быў фармальным дакументам, які дае права на адкрытае фінансаванне ў банку. На працягу ўсяго перыяду будаўніцтва ідзе ўдакладненне каштарыснага кошту аб'екта. Як правіла каштарысны кошт зацвярджаецца не менш двух-трох разоў.

У чым-жа корань зла?

Не маючы даных па будаўніцтву бягучага года (у выніку поўнай адсутнасці каштарыснага матэрыяла), спынімся на практыцы мінулага года, пры тым вельмі паказальнай.

У аснову вылічэння каштарыснага кошту аб'екта пакладзен ліміт, устаноўлены кабінетным парадкам. Пасля атрымання ад падрадчыка заўваг па каштарысу, увязаных з мясцовымі ўмовамі Наркаматам — заказчыкам, пачынаецца нездаровы працэс укладвання кошту ў зацверджаны ліміт. Палова заўваг падрадчыка адкідваецца, як «негрунтоўныя». Базы снабжэння будоўляў матэрыяламі бяруцца адвольна і найбольш выгадныя ў тэрытарыяльным размяшчэнні, без увязкі з арганізацыямі, якія плануюць фандыруемыя матэрыялы (цэгла, вапна, лес — круглы і пілаваны). У рэзультаце, па гораду Слуцку, напрыклад, аказаліся заніжанымі каштарысы: дзіцячага саду на 58 тыс. рублёў, радзільнага дома — на 20 тыс. рублёў і Дома Советаў — на 60 тыс. рублёў.

Падобная няўвязка каштарысаў з крыніцамі снабжэння — матэрыяламі — робіць дрэнны ўплыў на дзейнасць будаўнічай арганізацыі.

Да гэтага-ж існуе вялікі разрыў у цэнах на матэрыялы. Паводле даведніка Дзяржплана БССР, пакладзенага ў аснову расцэнкі каштарысаў, напрыклад, брусы першага сорту каштуюць 77 рублёў, а фактычная іх цана — 112 руб. 50 кап.; брусы другога сорту — адпаведна — 69 руб. 30 кап. і 110 руб. 50 кап.; алебастр — 37 руб. 20 кап. і 49 руб. 70 кап.; вапна віцебскага завода — 56 руб. 73 кап. і 82 руб. 25 кап.

Да гэтага часу існуе вялікая неразбярыха ў пытанні аб крыніцах пакрыцця выдаткаў па асваенню пляцовак. Наркамат—заказчык не ўключае гэтых выдаткаў у генеральныя каштарысы і адносіць іх на рахунак Горсовета, а апошні адмаўляецца аплаціць з-за адсутнасці сродкаў. У выніку гэтага падрадчык робіць выдаткі са сваіх абаротных сродкаў.

Каштарысны матэрыял мае рад грубых памылак. Праекты не ўвязваюцца з пляцоўкамі. У працэсе будаўніцтва выяўляюцца дадатковыя работы, якія вядуць да падаражэння каштарыснага кошту аб'екта. Як прыклад, можна прывесці гасцініцу ў гор. Менску. Праверка каштарысу на гасцініцу дала павелічэнне на 812 тыс. руб. Каштарыс на пабудову Дома спецыялістаў у Віцебску быў заніжан за кошт няправільна ўлічаных аб'ектаў работ на 135 тысяч рублёў. Нясвоечасовае даследванне грунтаў выклікае падаражэнне работ па слуцкаму Дому Советаў на 35 тыс. руб., па мазырскай школе — на 50 тыс. руб. і т. д.

Прыведзеныя факты гавораць аб тым, што пакуль-што ў справе сфармавання каштарыснага матэрыялу пералому не адчуваецца. Леташнія памылкі паўтараюцца і сёлета.

Да гэтага часу невядома, хто апрача падрадчыка аплачвае выдаткі па асваенню пляцовак, падаражэнню работ, праведзеных у зімовы час. Наркомгас (якому падпарадкаван Белкомунбудтрэст) і аддзел капітальных работ Дзяржплана зусім не надаюць увагі гэтым пытанням.

Пытанні вызначэння каштарыснага кошту і абавязкаў і правоў заказчыкаў на мясцах патрабуюць хутчэйшага вырашэння.

А. Г. ВАРАБ'ЕЎ,
загадчык каштарыснай групы Белкомунбудтрэста.

ЧЫТАЧЫ РАЁННАЙ БІБЛІЯТЭКІ

РЭЧЫЦА. (Спец. кар. «Звязды»). За 1937 г. чытачамі раённай бібліятэкі прачытана 100.000 кніг, з іх палітыка-эканамічных 3229, мастацкай літаратуры—44.528, дзіцячых і іншых—43.864 кнігі. Найбольшы попыт быў на творы Горкага, Пушкіна, Талстога, Шолахава, Астроўскага, Коласа і іншых пісьменнікаў.

Больш актыўнымі чытачамі ў 1937 годзе былі — электраманцёр запалкавай фабрыкі «Х Кастрычнік» тав. Барадзіч Міхаіл, які прачытаў за год звыш 200 кніг — творы Горкага, Талстога, Дзікенса і іншых пісьменнікаў; шофер Хатылёў Аркадзій, які прачытаў 200 кніг — Горкага, Чэхава, Жуль Верна і іншых пісьменнікаў, і хатняя гаспадыня Бондарава Марыя, якая прачытала звыш 200 кніг — Талстога, Заля, Горкага, Фейхтвангера, Новікава-Прыбоя, Коласа і інш.

Раённая бібліятэка мае 24 перасовачныя бібліятэкі, якія абслугоўваюць сельсоветы і калгасы. У іх 1.150 пастаянных чытачоў.

РУСКАЯ МОВА Ў БЕЛАРУСКІХ ШКОЛАХ

З. ПІВАВАРАЎ,
нарком асветы БССР.

Совецкі Саюз ёсць многанацыянальная дзяржава. Рускі пролетарыят у дружнай сям'і народаў СССР заваяваў поўнае давер'е. У брацкім супрацоўніцтве усе нацыянальныя рэспублікі Совецкага Саюза пры дапамозе рускага пролетарыята заваявалі сваю незалежнасць. Яны разам і сістэматычна ствараюць інтэрнацыянальную культуру, якая «...успрымае ў сябе не «нацыянальную культуру» (якога-б та ні было нацыянальнага калектыва) у цэлым, а бярэ з кожнай нацыянальнай культуры выключна яе паслядоўна дэмакратычныя і соцыялістычныя элементы». (Ленін).

Наркамат асветы БССР сабраў і праналізаваў вынікі пасляхавасці школьнікаў за першае паўгоддзе гэтага навучальнага года. Аналіз пасляхавасці навучаючыхся ў школах БССР асабліва рэльефна падкрэслівае, што на тых участках у сістэме народнай асветы, дзе ворагі народа — трацкісцка-бухарынскія нацыянал-фашысты — паспелі прыкласці сваю брудную руку, мы маем вялікія прарывы.

Даныя гавораць аб невысокай пасляхавасці навучаючыхся па раду школ, але асабліва нізкая пасляхавасць па мовах—рускай і беларускай. Гэта сведчыць аб тым, што выкладанне рускай мовы ў нас пастаўлена нездавальняюча, што ворагі народа вялі падрыўную работу ў галіне выкладання рускай мовы. Так, напрыклад, па Семякоўскай НСШ, Уздзенскага раёна, абсалютная пасляхавасць па ўсіх прадметах 61 проц., а пасляхавасць па рускай мове па 5—6 класах—60 проц., а па 7 класах — 38,3 проц. Па Дрыбінскаму раёну пасляхавасць 89 проц., але па асобных школах і прадметах зніжаецца: па Дрыбінскай сярэдняй школе пасляхавасць па рускай мове—68 проц., па беларускай мове — 77 проц. Па г. Рэчыца абсалютная пасляхавасць — 57,3 проц., а пасляхавасць па рускай мове па асобных школах зусім нізкая. Васілевіцкая сярэдняя школа (VII кл.) дае пасляхавасць па рускай мове 29,7 проц., па Вышэмірскай школе—50 проц., а па асобных класах гэтай школы яшчэ ніжэй (V кл.—24 проц., VI кл.—29 проц., VII кл.—26 проц.). Самая высокая пасляхавасць па рускай мове ў нашых школах не перавышае 80—82 проц. (школы Менска, Гомеля).

Агенты польскага фашызма — трацкісцка-бухарынскія і нацыянал-фашысцкія бандыты, якія сядзелі і ў органах Наркамасветы, узяўшы стаўку на адрыў БССР ад Совецкага Саюза, выжывалі рускую мову са школ БССР з мэтай адрыву народаў БССР ад брацкага вялікага рускага народа і яго культуры.

Ворагі народа рабілі ўсё магчымае, каб не дапусціць далучэння дзяцей нашай Совецкай Соцыялістычнай Беларусі да вялікай рускай мовы, да рускай культуры. Для гэтага яны прабавалі сарваць выкладанне рускай мовы і рускай літаратуры ў беларускіх школах.

Руская мова ворагамі народа была зведзена да становішча замежнай (нямецкай) мовы. Так, напрыклад, па вучэбнаму плану школ на 1935—36 навучальны год у беларускай гарадской сярэдняй школе на вывучэнне рускай мовы адводзілася 520 гадзін, а на нямецкую мову—640 гадзін. Выкладанне рускай мовы пачыналі па нацыянальных школах з 5-га класа. Такім чынам вучні, якія канчалі пачатковую нацыянальную школу, зусім не ведалі рускай мовы. Гэтым ворагі стваралі штучны разрыў паміж рускай, беларускай і нацыянальнай школай, які затрудняў паступленне беларускіх, рускіх, яўрэйскіх і дзяцей іншых нацыянальнасцей у рускія школы, педагагічныя вучылішчы і вышэйшыя навучальныя ўстановы.

Шкодніцтва ворагаў народа ў галіне выкладання рускай мовы ў школах БССР не абмяжоўвалася складаннем шкодніцкіх вучэбных планаў і праграм, дзе настойліва праводзілася яўна нацыянал-фашысцкая ўстаноўка. У праграме 1932 года па рускай мове для беларускіх школ было яўнае процістаўленне рускай мовы беларускай. Шкодніцтва ішло таксама і па лініі падрыхтоўкі кадраў. З наяўных у сістэме Наркамасветы БССР 11 інстытутаў, літаратурныя факультэты ёсць у 5 інстытутах. Але гэтыя літаратурныя факультэты педінстытутаў рыхтавалі выкладчыкаў беларускай мовы і толькі на практычнай рабоце яны пачыналі спецыялізавацца ў выкладанні рускай мовы і літаратуры. У аснову вучэбных планаў літаратурных факультэтаў, як правіла, клаліся вучэбныя планы Наркамасветы РСФСР, але яны так «падганяліся» да беларускіх умоў, што ў выніку атрымлівалася, што колькасць гадзін па рускай мове скарачалася да 338 (з 458), па рускай літаратуры да 353 (з 457), а па ўсіх іншых дысцыплінах, а таксама і па замежных мовах, колькасць гадзін заставалася ранейшай. Такім чынам атрымлівалася, што руская мова, якая з'яўляецца прафілюючай дысцыплінай на літфаках, зводзілася на становішча замежнай мовы па колькасці адводзімых гадзін.

Такі-ж малюнак ігнаравання і пагардлівых адносін да рускай мовы і рускай літаратуры наглядаўся і на аддзяленнях мовы і літаратуры ў настаўніцкіх інстытутах. У той час, як вучэбныя планы Наркамасветы РСФСР адводзяць на рускую мову ў настаўніцкіх інстытутах 321 гадзіну і на рускую літаратуру — 360 гадзін, вучэбныя планы Наркамасветы БССР на рускую мову адводзяць усяго 262 гадзіны і на рускую літаратуру 287 гадзін.

Ні Наркамасветы, ні кіраўніцтва педагагічных ВНУ і педвучылішчаў не мабілізавалі студэнтаў на барацьбу за авалоданне рускай мовай. Гэта пытанне не выдзялялася з агульнага пытання барацьбы за пісьменнасць.

Такое становішча з рускай мовай не забяспечвала ўсваення студэнтамі рускай мовы ў аб'ёме праграмы ВНУ і педвучылішча, не давала магчымасці падрыхтаваць зусім кваліфікаваных выкладчыкаў рускай мовы і рускай літаратуры для школ.

На працягу раду год з педвучылішчаў, якія рыхтуюць настаўнікаў для пачатковай школы, была ворагамі выгнана руская мова. З прычыны гэтага выпускнікі педвучылішчаў — маладыя выкладчыкі — аказваліся зусім няпісьменнымі па рускай мове. Напрыклад, у Закалінскай НСШ, Талочынскага раёна, настаўнік Крачэўскі даваў вучням скланяць назоўнік — «человек», прычым у множным ліку ў яго атрымлівалася — «человеки», «человеков» і т. д. У Лёзнянскім раёне настаўніца Выдрэйскай пачатковай школы — Ладнова «выпраўляла» правільна напісаныя вучнямі словы.

Культура мовы і рускай мовы ў асаблівасці мала займае нашых настаўнікаў. Так, напрыклад, настаўніца Радзюкевіч (Слуцкі раён) гаворыць «часы делает часовой» і інш.. Мова настаўнікаў, на жаль, таксама як і вучняў, засмечана непатрэбнымі, часта паўтараючыміся словамі. Вучні скрозь і ўсюды змешваюць рускую мову з беларускай, а настаўнікі недастаткова сочаць за гэтым.

Зачастую лексіка, запас слоў у нашых вучняў вельмі небагатыя. Вось чаму неабходна весці сістэматычную і вельмі настойлівую работу для развіцця мовы вучняў. І перш за ўсё настаўнікі самі павінны настойліва і сістэматычна працаваць над сабой, над сваёй мовай. Перад настаўнікамі стаіць задача авалодаць дасканала беларускай і рускай мовамі і перадаць свае веды навучаючымся, бо задача арганізацыі мовы, ачышчэння яе ад паразітычнага хлама стаіць у ліку грандыёзных задач стварэння новай соцыялістычнай культуры.

Шкодніцтва ў сістэме народнай асветы ішло таксама і па лініі выцяснення з школы роднай мовы і інш. дысцыплін, якія маюць велізарнае значэнне ў справе комуністычнага выхавання. Намі пры зацвярджэнні вучэбных планаў гэтага навучальнага года ў мэтах прысячэння варожай тэндэнцыі да ператварэння роднай мовы ў прадмет выкладання было праведзена павелічэнне гадзін па беларускай мове ў 6 і 8 класах. Гэта выклікалася простай неабходнасцю, бо на вывучэнне беларускай літаратуры ў гэтых класах адводзілася толькі па адной гадзіне ў шасцідзёнку. У выніку па новаму вучэбнаму плану колькасць гадзін на беларускую літаратуру павялічана з 280 да 360. Але і існуючы цяпер вучэбны план далёка яшчэ нездавальняючы.

Школы не былі і зараз яшчэ недастаткова забяспечаны падручнікамі і нагляднымі дапаможнікамі па рускай і роднай мовах, што безумоўна зніжае пісьменнасць вучняў.

У мэтах ліквідацыі шкодніцтва ў сістэме народнай асветы, і перш за ўсё ў галіне выкладання рускай мовы ў школах Беларусі, прадугледжваюцца вучэбныя планы і праграмы па рускай мове ў школах БССР. З новага навучальнага года будзе уведзена абавязковае выкладанне рускай мовы як прадмета вывучэння ва ўсіх пачатковых школах з II класа, а ў няпоўных сярэдніх школах і сярэдніх школах — з III класа.

Навучаючыяся нашых пачатковых школ павінны пры сканчэнні школы разумець рускую разгаворную мову, уладаць элементарнымі навыкамі чытання і пісьма на рускай мове і расказваць аб акружаючых іх з'явах жыцця. Скончыўшыя няпоўную сярэднюю школу павінны свабодна і правільна выражаць свае думкі вусна і пісьмова, з веданнем асноў граматыкі і сінтакса; умець самастойна карыстацца кнігай і быць знаёмымі з рускай літаратурай. Заканчваючыя поўную сярэднюю школу павінны не толькі ўладаць правільнай рускай мовай і свабодна чытаць, але і разумець навуковую і мастацкую літаратуру і выкладаць пісьмова і перадаваць вусна змест прачытанага.

Для забеспячэння як пачатковых, так і сярэдніх школ неабходнай вучэбнай літаратурай па рускай мове (буквары, кнігі для чытання, граматыкі рускай мовы) Наркамасветы фарсіруе іх выданне. Каб аказаць дапамогу навучаючымся ў пасляховым вывучэнні рускай мовы, неабходна выдаць арфаграфічныя рускія слоўнікі, наглядныя дапаможнікі, а таксама выдаць асобныя мастацкія творы рускай літаратуры.

Засваенне па рускай мове залежыць ад якасці выкладання, ад падрыхтаванасці выкладчыка. Настаўнікі рускай мовы павінны добра ведаць і родную мову вучняў. Для гэтага намі арганізаван і арганізоўваецца рад курсаў па падрыхтоўцы выкладчыкаў рускай мовы з ліку студэнтаў нашых ВНУ і педвучылішчаў. Нам неабходна таксама арганізаваць перападрыхтоўку наяўных настаўнікаў на кароткатэрміновых курсах у часе летніх канікул. У вышэйшых навучальных установах і педвучылішчах трэба ўвесці выкладанне рускай мовы, каб выпускнікі добра ўладалі рускай мовай. Неабходна для гэтага ў першую чаргу ўкамплектаваць ВНУ і педвучылішчы высокакваліфікаванымі педагагічнымі кадрамі па рускай мове.

Пры Беларускім дзяржаўным універсітэце мяркуецца арганізацыя аддзялення рускай мовы і літаратуры з 3-гадовым курсам навучання, адначасова павялічан прыём у аспірантуру па гэтай спецыяльнасці.

Ставячы пытанне аб неабходнасці кардынальнага паляпшэння выкладання рускай мовы, як прадмета вывучэння ў нацыянальных школах, партыя і ўрад разам з тым рашуча ўказваюць нам на тое, што гэта не павінна прыводзіць да ўшчамлення роднай мовы. Партыя і ўрад ўказваюць, «што—родная мова з'яўляецца асновай выкладання ў нацыянальных школах і што тэндэнцыя да ператварэння рускай мовы з прадмета вывучэння ў мову выкладання і, тым самым, да ўшчамлення роднай мовы, з'яўляецца шкоднай і няправільнай». (З рэзалюцыі ЦК ВКП(б).

ВЫСОКАЯКАСНА АПРАЦОЎВАЦЬ ГЛЕБУ ПАД ЯРАВЫЯ

НАПЕРАДЗЕ КАЛГАС „ЖЭРЫНА“

ЧАШНІКІ. З кожным днём усё шырэй і шырэй разгортваюцца палявыя работы ў калгасах раёна. Пад яравыя культуры ўжо ўзарана 1.129 гектараў глебы і забаранавана 663 гектары зяблевага ворыва.

Асобныя калгасы прыступілі да сяўбы ранніх яравых культур. Калгасы засеялі ўжо 81,5 гектара канюшыны. Калгас «Баравыя» (старшыня Лузгін) Альшанскага сельсовета, пасеяў 5 гектараў яравога жыта. Калгас «Ударнік» Вяжоўскага сельсовета, якім кіруе ордэнаносец тав. Харкавец, пасеяў 3,5 гектара аўса і 2 гектары ільну.

Многія калгасы пачалі падкормку азімых пасеваў. Так, калгас імя Калініна Пачаеўскага сельсовета, падкарміў азімыя пасевы на плошчы 30 гектараў.

Па разгортванню палявых работ наперадзе ідзе калгас «Жэрына», старшынёй якога з'яўляецца дэпутат Вярхоўнага Совета СССР т. Е. І. Папкова. Калгаснікі гэтага калгаса шырока разгарнулі соцыялістычнае спаборніцтва за выкананне ўзятых абавязацельстваў па атрыманню высокага ўраджаю. Зараз няма ні аднаго калгасніка, які-б не быў заняты на палявых работах. У калгасе ўзарана ўжо больш 20 гектараў глебы, узмешана 16 гектараў, многа забаранавана зяблевага ворыва. Апрача таго пасеяна 4,5 гектара канюшыны, прабаранавана 10 гектараў жыта і праведзена падкормка азімых пасеваў на плошчы 6 гектараў. Нормы выпрацоўкі ўсе калгаснікі выконваюць і перавыконваюць. Інспектары па якасці штодзённа вечарам правяраюць якасць праведзеных работ. Палявыя работы выконваюцца высокаякасна.

Е. КАЗЛОЎ.

ПАДРЫХТОЎКА ДА ЎСЕСАЮЗНАЙ СЕЛЬСКАГАСПАДАРЧАЙ ВЫСТАЎКІ. Соўгас «Залог пяцігодкі», Пухавіцкага раёна, атрымаў у мінулым годзе з аднаго гектара ад 22 да 25 цэнтнераў аўса мясцовых сартоў. Экспанаты гэтага аўса соўгас прадставіць на Ўсесаюзную сельскагаспадарчую выстаўку.
НА ЗДЫМКУ: агратэхнік соўгаса т. Матусевіч за адборам экспанатаў на Ўсесаюзную сельскагаспадарчую выстаўку. (Велсаюзфота).

ВАРВАРСКІЯ АДНОСІНЫ ДА КОНЕЙ

На працягу 1937 года ў калгасах Быхаўскага раёна загінула шмат рабочых коней. Гэта сведчыць аб тым, што шкодніцтва ў галіне конегадоўлі па раёну не ліквідавана.

У радзе калгасаў раёна варварскія адносіны да коней прыводзяць да вялікага іх падзяжу. Так, у калгасе «Чырвоны партызан», Чачэвіцкага сельсовета, летась загінула 38 коней, у калгасе «Зара», Кузікаўскага сельсовета, — 12, у калгасе «Перамога», Гарадзецкага сельсовета, — 19, у калгасе імя Леніна, Чырвонаберажскага сельсовета — 13 коней і т. д.

Такое становішча атрымалася таму, што ў доглядзе коней, у іх эксплаатацыі пануе недапушчальная абязлічка. Вінаватыя ў варварскіх адносінах да коней не прыцягваюцца да адказнасці, што па сутнасці, патурае шкодніцтву.

У большасці калгасаў не прымаецца належных мер па вырошчванню і захаванню конскага пагалоўя. Па калгасах раёна абартавала 200 конематак, якія былі злучаны ў мінулым годзе. У калгасе «Совецкая Беларусь», Баркалабаўскага сельсовета, з 17 жаробных конематак абартавалі 10. Такое-ж становішча і ў калгасе «Маяк комуны», Глухскага сельсовета, дзе з агульнай колькасці 11 жаробных конематак абартавала 9. Вялікая колькасць конематак абартавала ў калгасах імя Чапаева, імя Варашылава, «Чырвоны барацьбіт» і ў іншых.

Жаробныя конематкі ў калгасах утрымліваюцца ў дрэнных умовах; яны не вызваляюцца ад цяжкіх работ. У доглядзе конематак таксама існуе абязлічка, — яны не замацаваны за лепшымі калгаснікамі, не атрымліваюць лепшых кармоў.

Праўленні калгасаў, а таксама райземаддзел і у прыватнасці заатэхнік па каню т. Трыбуналаў, нічога не зрабілі, каб рашучым чынам ліквідаваць такое становішча. Ніхто ў раёне не клапоціцца аб зберажэнні жаробных конематак, аб захаванні прыплоду маладняка.

Догляд маладняка ў калгасах раёна выключна дрэнны. Усе жарабяты прыплоду 1937 года ніжэй сярэдняй укормленасці.

У такім стане не толькі маладняк. Большасць рабочых коней таксама худыя і зморяныя. Напрыклад, у калгасе «Першае мая», Лудчыцкага сельсовета, 23 рабочыя коні даведзены да знясілення. У коней збіты холкі і плечы. Збруя не падагнана да кожнага каня. У доглядзе коней пануе абязлічка. Такое становішча ў калгасе імя Варашылава, Макранскага сельсовета, прывяло да таго, што 25 рабочых коней ніжэй сярэдняй укормленасці, хворыя.

Па раёну налічваецца больш 900 коней, якія даведзены да знясілення.

Для цягавай сілы на час веснавых работ не створаны браніраваныя фонды кармоў. На 15 сакавіка было забраніравана грубых кармоў толькі 39 проц. і канцэнтрыраваных — 47 проц.

Усё гэта паказвае, што ў Быхаўскім раёне не рыхтуюць цягавую сілу да веснавой сяўбы, не ліквідуюць шкодніцтва ў галіне конегадоўлі. **І. В.**

АСВАЙВАЮЦЬ НОВЫЯ ЗЕМЛІ

ПЛЕШЧАНІЦЫ. Разам з разгортваннем палявых работ калгасы Крайскага і Завішынскага сельсоветаў праводзяць значную работу па асваенню новых зямель. Так, у калгасе «Большэвік», Крайскага сельсовета, створана асобнае звяно з трох калгаснікаў — Алеся Саковіча, Язэпа Гэрлятовіча і Эдуарда Зялёнка, якія штодзённа працуюць на раскарчоўцы ляду. У гэтым калгасе за вясну асвоена ўжо 4,73 гектара новых зямель. На асвоенай зямлі калгаснікі мяркуюць пасеяць лён і дабіцца ўраджаю не менш 8—9 цэнтнераў з гектара.

Калгасам імя Будзённага, Крайскага сельсовета, асвоена новых зямель 3 га. Работы па асваенню зямель у гэтым калгасе працягваюцца.

Для раскарчоўкі ляду ў калгасе «КІМ», Завішынскага сельсовета, калгаснікі скарыстоўваюць гусенічныя трактары Плешчаніцкай МТС. Па асваенню новых зямель наперадзе ідзе брыгада В. Майтака.

Міх. РАШЧЫНСКІ.
Сям. ХАМІЦЭВІЧ.

НА КАЛГАСНЫХ ПАЛЯХ

ХОЙНІКІ. Калгаснікі сельгасарцелі «Пролетарый», Стралічаўскага сельсовета, распачалі сяўбу ранніх яравых — пасеяна 3 гектары лубіну і 2 гектары ячменю. У калгасе ўзарана пад яравыя культуры 15 гектараў глебы. Маладыя звеннявыя Таня Курленка і Юля Дрожэна падрыхтавалі да сяўбы свае ўчасткі, на якія вывезлі належную колькасць угнаенняў. Усе калгаснікі гараць жаданнем заваяваць у гэтым годзе высокі сталінскі ўраджай.

Е. СІНКЕВІЧ, В. ЧЭРКАС.

КЛІЧАЎ. Вось ужо тыдзень, як распачалі ворыва перадавыя калгасы раёна. Калгасы Я.-Слабодскага сельсовета ўзаралі па 30—40 гектараў пад яравыя культуры і пасеялі першыя дзесяткі гектараў ранніх яравых на зяблевым ворыве.

З першых дзён работы ў полі многія калгаснікі перавыконваюць нормы ворыва. Так, у калгасе імя Леніна, Бацэвіцкага сельсовета, калгаснікі ўзорваюць па 0,70 гектара; у калгасе «Новае жыццё», Ганчанскага сельсовета,— па 0,85 гектара ў дзень.

Я. КРЫЎКАВЕЦ.

КРУПКІ. У калгасах Абчугскага сельсовета, Крупскага раёна, пачалася масавая сяўба канюшыны. У калгасе «Парыжская Комуна» засеяна 10 гектараў, у калгасах «Ударнік» і «X год КІМ'а»— па 3 гектары. **М. МАЗУРЫН.**

ПРЫЛІЎ АДНААСОБНІКАЎ У КАЛГАСЫ

ЖЛОБІН. Веснавую сяўбу гэтага года многія аднаасобнікі раёна рашылі праводзіць не на сваіх дробных гаспадарках, а ў вялікай калгаснай сям'і. У калгасы «Першае мая», «Рассвет», «Зара» за апошнія дні ўступіла па 15 новых гаспадарак. У калгасы «Перамога другой пяцігодкі» і «Чырвоны Жлобін» уступіла па 20 гаспадарак. 9 аднаасобнікаў уступіла ў калгас «Чырвоны Кастрычнік».

Усяго па раёну за першы квартал гэтага года прынята у калгасы 309 гаспадарак аднаасобнікаў.

***

ТАЛАЧЫН. За перыяд падрыхтоўкі да веснавой сяўбы па раёну ўзмацніўся прыліў аднаасобнікаў у калгасы. У калгас «Перамога» падалі заявы 11 аднаасобнікаў. У калгасы Сакалінскага сельсовета прынята 32 новыя сям'і. Усяго за апошнія два месяцы ў калгасы раёна прынята 187 аднаасобных гаспадарак.

15.000 руб. ДЗЯРЖАЎНАЙ ДАПАМОГІ

ЖЛОБІН. Бягучы рахунак калгасніцы сельгасарцелі імя тав. Блюхера тав. Марыі Зяньковай нядаўна павялічыўся на 5.000 рублёў. Зянькова атрымала грошы ад дзяржавы на выхаванне нарадзіўшайся 11 дзяўчынкі Акцябрыны. Усяго пасля выдання пастановы ўрада Зянькова атрымала дзяржаўнай дапамогі ў памеры 15.000 руб.

Заможна і культурна жыве шчаслівая совецкая сям'я. У хаце заўсёды ў дастатку масла, смятаны, малака, сала, мяса. Закуплен лес для пабудовы новага дома. На першамайскае свята ўсім дзецям будзе куплена новае адзенне. 200 рублёў выдаткавана на папаўненне хатняй бібліятэкі, на выпіску газет і журналаў.

ПАГРОЗА ГЕРМАНСКАГА НАПАДУ НА ЧЭХАСЛАВАКІЮ

Б. ЛЕОНАЎ

Ужо на другі дзень пасля заняцця тэрыторыі Аўстрыі германскія фашысты адкрыта абвясцілі, што бліжэйшым аб'ектам іх захватніцкіх планаў з'яўляецца Чэхаславакія.

Пагрозы па адрасу Чэхаславакіі сыплюцца амаль не з першых дзён прыходу Гітлера да ўлады. «Чэхаславакія павінна быць знішчана» — пісаў яшчэ некалькі год таму назад блізкі друг Гітлера палкоўнік фон Аркім. Другі фашыст, які схаваўся пад псеўдонімам «Маркоманус», пісаў: «Германія павінна расціснуць Багемію, як шчыпцы расціскаюць арэх». Цяпер, калі акупацыя Аўстрыі не толькі не спаткала процідзеяння з боку Англіі, але нават выклікала спрыяючыя адносіны англійскага прэм'ера Невіля Чэмберлена, фашысцкая Германія не лічыць патрэбным утойваць, што напад на Чэхаславакію падрыхтоўваецца ўжо практычна.

У германскім друку з усёй інтэнсіўнасцю вядзецца антычэхаславацкая кампанія. Газеты поўны лаянкі і пагроз па адрасу Чэхаславакіі. Гітлер афіцыяльна заявіў, што ён імкнецца адарваць значную частку Чэхаславакіі.

Захват Аўстрыі прывёў да таго, што Чэхаславакія апынулася ў кальцы паміж фашысцкай Германіяй, Венгрыяй і Польшчай. Гітлер імкнецца ператварыць Польшчу ў сляпую зброю сваіх захватніцкіх планаў. Палітыка, якая вядзецца клікай пілсудчыкаў, што стаіць ва ўладзе ў Польшчы, у поўнай меры адпавядае планам Гітлера. Не выпадкова польскі міністр замежных спраў Бек ездзіць сістэматычна ў Берлін за інструкцыямі. У святле гэтага не выпадкова таксама і паслядоўнасць, меўшая месца ў захваце Гітлерам Аўстрыі і ў ультыматуме Польшчы літоўскаму ўраду.

Адначасова са спробай стварыць агрэсіўны антычэхаславацкі блок з дзяржаў, якія акружаюць Чэхаславакію, фашысцкія кіраўнікі Германіі вядуць у вялізных маштабах правакацыйна-падрыўную работу ў самой Чэхаславакіі з мэтаю паслабіць яе знутры.

Падрыўная дыверсійная работа вядзецца па шматлікіх каналах. Дастаткова сказаць, што ў Чэхаславакіі знаходзіцца зараз у працэсе следства амаль тысяча судовых спраў аб шпіянажы. Але гэтыя справы датычаць толькі злоўленых шпіёнаў, абвінавачваемых у прамой шпіёнскай рабоце па заданнях Гестапо і германскага штаба. Процант злоўленых шпіёнаў, як канстатуюць чэхаславацкія газеты, нязначны ў параўнанні з велізарнай колькасцю шпіёнаў і дыверсантаў, якія фактычна апярыруюць яшчэ на тэрыторыі Чэхаславакіі.

Побач з Гестапо і ў кантакце з ім інтэнсіўную шпіёнскую работу вядзе фашысцкая арганізацыя «Саюз немцаў за граніцай». Гэта арганізацыя вярбуе шпіёнаў, тэрарыстаў, дыверсантаў сярод нямецкага насельніцтва ў іншых краінах. У Чэхаславакіі, як вядома, ёсць значная нямецкая праслойка ў Судэтах. Тут гітлераўцы разгарнулі велізарную работу. Легальна існуючая ў Чэхаславакіі фашысцкая партыя,

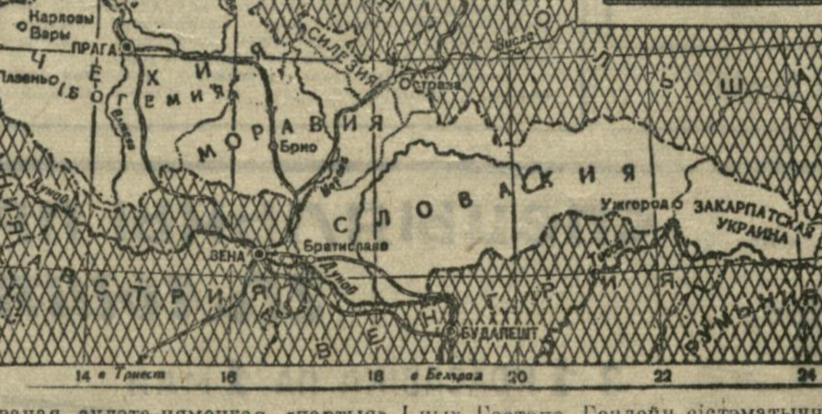

так званая судэта-нямецкая «партыя», узначальваемая Генлейнам, па сутнасці з'яўляецца не палітычнай партыяй, а агентурай Гестапо і «Саюза немцаў за граніцай», партыяй, якая вядзе падрыўную шпіёнскую работу на ўсёй тэрыторыі Чэхаславакіі. Пры дапамозе генлейнаўцаў Гестапо арганізавала шпіёнскія гнёзды ва ўсіх звеннях дзяржаўнага апарата Чэхаславакіі.

Галоўны штаб па кіраўніцтву шпіёнска-падрыўной работай генлейнаўцаў знаходзіцца ў Мюнхене. Адсюль распаўсюджваюцца шчупальцы Гестапо па ўсёй Чэхаславакіі. На тэрыторыі Германіі тысячы генлейнаўцаў праходзяць ваеннае абучэнне ў спецыяльных лагерах «судэта-нямецкай брыгады». Генлейнаўцы вядуць сістэматычную прапаганду супроць чэхаславацкай дзяржавы, арганізуюць тэрарыстычныя акты супроць асоб, непажаданых Гестапо. Генлейн сістэматычна атрымлівае буйныя сумы, якія ідуць на субсідыраванне тэрарыстычнай і шпіёнскай работы.

Небяспека падрыўной работы агентуры Гестапо ў Чэхаславакіі паглыбляецца тым, што рэакцыйныя колы Чэхаславакіі і ў першую чаргу памешчыцкія колы падтрымліваюць генлейнаўцаў. Больш таго, яны настойваюць нават на прыцягненні Генлейна ва ўрад.

Дэманстратыўны выхад нямецкай аграрнай партыі з урадавай кааліцыі і зліццё яе з партыяй Генлейна, а таксама пераход нямецкай хрысціянска-соцыялістычнай партыі да генлейнаўцаў, азначаюць сабой новы этап у падрыхтоўцы германскага нападу на Чэхаславакію.

Усё гэта мае сваёй мэтаю ўзмацніць націск на ўрад, каб дабіцца аўтаноміі Судэта-Нямецкай вобласці.

Чэхаславацкі друк зусім правільна лічыць, што калі-б урад пайшоў на шлях прадастаўлення аўтаноміі Судэтам, то гэта-б з'явілася першым крокам, які прывёў-бы ў далейшым да сітуацыі, меўшай месца ў Аўстрыі ў лютым гэтага года.

Адным са звенняў падрыўной работы генлейнаўцаў, як саюзнікаў фашысцка-памешчыцкіх колаў, з'яўляецца антысовецкая кампанія з мэтаю дыскрэдытаваць і сарваць дагавор Чэхаславакіі з СССР. Генлейнаўцы блакіруюцца з рускімі белагвардзейцамі і ў прыватнасці з шпіёнска-тэрарыстычнай групай Маслава, які з'яўляўся агентам антысовецкага «права-трацкісцкага блока» ў Чэхаславакіі і ажыццяўляў сувязь права-трацкісцкіх шпіёнаў і верхавода шпіёнскай тэрарыстычнай шайкі — Троцкага з генлейнаўцамі.

Адразу-ж пасля таго, як войскі Гітлера занялі тэрыторыю Аўстрыі, генлейнаўцы пачалі дэманстратыўна падкрэсліваць, што яны дамагаюцца такога-ж кроку ў адносінах Чэхаславакіі. Прадстаўнік генлейнаўцаў Франк адкрыта і недвухсэнсоўна заявіў, што так званая судэта-нямецкая «партыя» вітае акупацыю Аўстрыі і чакае моманту, калі германскія войскі зоймуць Судэты і ліквідуюць Чэхаславакію.

Адначасна з падрыўной работай, якую агентура Гітлера праводзіць унутры самой Чэхаславакіі, Гітлер вядзе ваенныя падрыхтаванні. На чэхаславацкай граніцы сканцэнтраваны вялікія ваенныя сілы, якія, як пішуць французскія і чэхаславацкія газеты, павінны, паводле планаў Гітлера, «аказаць дапамогу паўстаўшым».

Паводле слоў комуністычнай газеты «Ротэ фанэ», генлейнаўцы адкрыта гавораць, што на граніцы заходняй Багеміі стаіць 100 тысяч германскіх войск, якія павінны прысці ім на дапамогу.

Чэхаславакія — ласы кавалак для фашысцкай Германіі. У яе нетрах шмат вугалю, жалеза, марганца. Яна мае буйнейшыя металургічныя і машынабудаўнічыя заводы. Асабліва прывабныя для Гітлера ваенныя заводы «Шкода», маючыя сусветную вядомасць.

Велізарныя дэманстрацыі, праішоўшыя ў Чэхаславакіі, паказваюць, што найшырэйшыя масы краіны гатовы любой цаной адстаяць незалежнасць Чэхаславакіі.

Абараняючы кроўныя інтарэсы чэхаславацкага народа, «Ротэ фанэ» піша: «Чэхаславакія не будзе другой Аўстрыяй. Яна — не картачны домік Шушніга. Трэба ліквідаваць гнёзды здрадніцтва і разлажэння. Ад гэтага чэхаславацкі народ, апіраючыся на дапамогу прыяцеляў міру і антыфашыстаў усяго свету, стане яшчэ больш моцным».

Марш фашысцкай арміі ў Судэты не будзе прагулкай. «Цвёрдасць, рашучасць і адзінства» — вось да чаго заклікае компартыя Чэхаславакіі.

НАДЗВЫЧАЙНЫ КАНГРЭС ГАМІНДАНА

ХАНЬКОУ, 30 сакавіка. (БЕЛТА). 29 сакавіка пад старшынствам прэзідэнта Кітайскай рэспублікі Лінь Сеня адкрыўся шосты надзвычайны кангрэс Гаміндана. На кангрэсе прысутнічае звыш 500 дэлегатаў. З прычыны вайны выбары дэлегатаў на кангрэс не праводзіліся, а ўдзельнікамі кангрэса з'яўляюцца дэлегаты мінулага кангрэса.

Кангрэс адкрыўся прамовай Чан Кай-шы. На парадку дня тры пытанні: 1. Аб рабоце Гаміндана і адносінах да іншых палітычных партый; 2. Аб стварэнні органа, які ўяўляе думку народа; 3. Эканамічнае і фінансавае становішча краіны ў часе вайны.

Дзелавыя пасяджэнні кангрэса адкладзены на некалькі дзён і будуць адбывацца ў Чунцыне.

Кангрэс жалобным маўчаннем ушанаваў памяць 72 загінуўшых барацьбітоў Кантонскай рэвалюцыі 1911 года і ўсіх загінуўшых у цяперашняй вызваленчай вайне.

АДОЗВА КАМАНДАВАННЯ 8-й НАРОДНА-РЭВОЛЮЦЫЙНАЙ АРМІІ

ХАНЬКОУ, 30 сакавіка. (БЕЛТА). Камандуючы 8-й Нацыянальна-рэвалюцыйнай арміяй Чжу-Дэ і яго памочнік Пэн Дэхуай звярнуліся да ўсіх грамадскіх арганізацый у Кітаі і заграніцай з заклікам, у якім указваюць, што японцы рыхтуюцца бамбардыраваць партызанскія раёны Паўночнага Кітая бактэрыялагічнымі бомбамі. Камандаванне арміі звяртаецца з заклікам да ўрада Кітая, да кітайскага народа, да народаў свету, да Лігі нацый, пралетарскіх і дэмакратычных партый свету пратэставаць супроць зверскай расправы японскай ваеншчыны з мірным насельніцтвам Кітая, а таксама дапамагчы кітайскаму народу неабходнымі сродкамі для арганізацыі супроцьпаветранай абароны.

ВАЕННЫЯ ДЗЕЯННІ Ў КІТАІ

У ПАЎНОЧНЫМ КІТАІ

ХАНЬКОУ, 30 сакавіка. (БЕЛТА). Згодна апошняга тэлефоннага паведамлення камандуючага фронтам Цяньцзінь-Пукоускай чыгункі Лі Цзун-жэня, кітайскія войскі абходным наступленнем з поўначы акружылі 5.000 японскіх войск у раёне Ісянь-Тайэрчжуан (у паўднёвай частцы правінцыі Шаньдун) і поўнасцю адрэзалі іх ад тыла. З мінулай ночы японцы прадпрынялі некалькі спроб праравацца праз акружэнне, але ўсе іх атакі былі адбіты. Японцы ў раёне Ічжоу (на паўночны ўсход ад Тайэрчжуана) пачалі наступленне на захад, каб дапамагчы сваім войскам каля Тайэрчжуана.

30 сакавіка раніцай кітайскія самалёты бамбардыравалі калону японскіх войск у раёне горада Ісяна і сам горад. За апошнія пяць дзён японскія страты дасягаюць 2.000 чалавек.

Па апошніх паведамленнях, кітайскія кавалерыйскія часці дасягнулі горада Пінюань, на поўнач ад Цзінані (сталіца правінцыі Шаньдун).

У ЦЭНТРАЛЬНЫМ КІТАІ

ХАНЬКОУ, 30 сакавіка. (БЕЛТА). Кітайскія партызаны ўварваліся ў горад Ханчжоу і зрабілі налёт на японскае консульства. Захапіўшы важныя дакументы, партызаны пасля сутычкі з японскім атрадам пакінулі горад.

* *
*

ШАНХАЙ, 30 сакавіка. (БЕЛТА). На ўсіх сектарах цэнтральнага фронта ідуць ўпартыя баі. Спробы японцаў перайсці да агульнага наступлення ў паўночнай частцы правінцыі Чжэцзян пацярпелі няўдачу. Паблізу Ханчжоу японцы зноў спрабавалі пераправіцца праз раку Цзяньтан, але былі сустрэты ўраганным кулямётным агнём і адступілі, пакінуўшы каля ракі 1.500 забітымі і раненымі.

СТАНОВІШЧА Ў ЛІТВЕ

КАУНАС, 30 сакавіка. (БЕЛТА). У Літве вялікую актыўнасць развіваюць апазіцыйныя партыі, якія патрабуюць стварэння «ўрада шырокай кааліцыі». Для гэтага апазіцыя ўсяляк выкарыстоўвае незадаволенне насельніцтва, выкліканае польскім ультыматумам, і прабуе накіраваць гэта незадаволенне супроць існуючага ўрада. Урад, «Саюз таўцінікаў» (урадавая партыя) у даны момант праводзяць вялікую кампанію па растлумачэнню рашэння літоўскага ўрада, прыняўшага польскі ультыматум. На з'ездзе прадстаўнікоў павятовых аддзяленняў «Саюза таўцінікаў» выступіў прэм'ер Міронас, заявіўшы, што новы ўрад будзе прытрымлівацца палітыкі, якая праводзілася ранейшым урадам.

У сувязі з надыходзячым прыездам у Каунас польскага пасланніка, газета «Летувос жыніос» змяшчае артыкул, у якім рэкамендуе, каб унікнуць якіх-небудзь эксцэсаў, не наладжваць польскаму пасланніку ўрачыстай сустрэчы, а абмежавацца толькі абавязковым дыпламатычным мінімумам.

АДСТАЎКА РУМЫНСКАГА ЎРАДА

БУХАРЭСТ, 30 сакавіка. (БЕЛТА). Як паведамляе агенцтва Радор, румынскі ўрад на чале з патрыярхам Крыстэа падаў у адстаўку.

Агенцтва Рэйтэр паведамляе з Бухарэста, што ў склад новага ўрада, які будзе назначан каралём, мабыць, увойдзе большасць членаў кабінета, які пайшоў у адстаўку.

19-гадовым хлопцам Георгій Чэрных — комсорг калгаса «Авангард», Копыльскага раёна—паехаў на Далёкі Ўсход, пасля бою савецкіх пагранічнікаў з япона-манчжурскімі белабандытамі, у якім быў забіт герой-пагранічнік Валенцін Кацельнікаў. Каля 2 год прабыў Г. В. Чэрных у пагранвойсках. Ён датэрмінова скончыў школу малодшых камандзіраў, атрымаў званне разведчыка 1-га класа, стаў старшыной узвода. У дзень выбараў у Вярхоўны Совет СССР і дзень адкрыцця першай Сесіі Вярхоўнага Совета, ён нёс ганаровую сталінскую вахту на далёкаўсходніх рубяжах.

28 сакавіка Г. В. Чэрных прыехаў у Менск, у адпачынак. НА ЗДЫМКУ: Георгій Чэрных і яго бацька Васілій Пятровіч у Менску, перад ад'ездам у родны калгас.

Фото Я. Салавейчыка.

НА ПЕРШАЕ МЕСЦА

Школьны калектыў 4-й гомельскай чыгуначнай сярэдняй школы да канца трэцяй чвэрці прышоў з вялікімі поспехамі — 6 класаў гэтай школы далі 100 проц. паспяховасці.

Барацьба за добрую паспяховасць вучняў пачалася з самага пачатку трэцяй чвэрці. Шырока разгарнулася соцыялістычнае спаборніцтва паміж класамі, вучнямі і настаўнікамі. Многія рэбяты ўзялі на сябе і выканалі абавязацельствы вучыцца толькі на «добра» і «выдатна». Процант выдатнікаў значна павялічыўся. Многія з іх (Сакалоўская, Міхлін, Рубцоў, Брук і інш.) не толькі самі вучацца на «выдатна», але і аказваюць значную дапамогу сваім таварышам.

Настаўніцкі калектыў правільна зразумеў тую велізарнай важнасці задачу, якую ставяць перад совецкай школай партыя і ўрад. На сумеснай педагагічнай нарадзе настаўнікаў 4-й і 1-й школ, якія паміж сабой спаборнічаюць, былі абмеркаваны мерапрыемствы, якія неабходна было правесці, каб дабіцца абсалютнай паспяховасці. Быў таксама праведзен сумесны сход настаўнікаў, бацькоў і вучняў.

Усе гэтыя мерапрыемствы ў спалучэнні з добра наладжанай пазашкольнай работай далі свае вынікі, дзякуючы якім школа вышла на першае месца сярод школ Беларускай чыгункі.

А. ЛАЗОЎСКІ.

г. Гомель.

ПАВЯЛІЧЫЎСЯ ПОПЫТ НА КУЛЬТТАВАРЫ

ЛЕПЕЛЬ. За першыя тры месяцы гэтага года калгаснікі Лепельшчыны купілі больш чым на 400 тыс. руб. розных культтавараў—веласіпедаў, гармонікаў, мастацкай і навукова-палітычнай літаратуры. Калгаснік Одзінец Грыгорый з калгаса «Новае жыццё» купіў веласіпед і гармонік, трактарыст калгаса «Рассвет» тав. Бадзяй набыў веласіпед.

Днямі 19 калгасаў Вягомльскага і Лепельскага раёнаў закупілі бібліятэчкі для палявых брыгад. У кожнай бібліятэчцы — ад 150 да 300 кніг.

Асабліва вялікі попыт прад'яўляюць калгаснікі на патэфоны, якіх, на жаль, няма ў лепельскіх магазінах. Недастаткова завезена літаратуры па выбарах у Вярхоўны Совет.

КАНЦЭРТЫ К. Г. ДЗЕРЖЫНСКАЙ У МЕНСКУ

29 і 30 сакавіка ў Менску салістка Дзяржаўнага ордэна Леніна Вялікага акадэмічнага тэатра СССР народная артыстка Саюза ССР ордэнаносец К. Г. Дзяржынская дала два канцэрты рускай класічнай музыкі. 1.500 чалавек, якія слухалі ў клубе імя Сталіна выдатнага майстра совецкага мастацтва, з'яўляецца толькі нязначнай часткай жадаючых папасці на канцэрт.

Тысячы людзей слухалі канцэрт па радыё, які трансліраваўся па ўсёй Беларусі.

Ксенія Георгіеўна Дзяржынская выканала лепшыя творы рускіх кампазітараў — Чайкоўскага, Глінкі, Даргамыжскага, Гурылёва і Арэнскага. Кожная арыя і песня, выкананыя ёю, суправаджаліся бурнымі апладысментамі слухачоў.

К. Г. Дзяржынская прасіла перадаць праз газету «Звязда» шчырую падзяку за аказаны ёй цёплы прыём.

У канцэрце прынялі ўдзел лаўрэат 2-га ўсесаюзнага конкурса музыкантаў-выканаўцаў, дацэнт Беларускай кансерваторыі А. Кузнец і саліст Маскоўскай філармоніі піяніст Абрамовіч.

Ф. КАНСТАНЦІНАЎ.

ВЫХОДНЫ ДЗЕНЬ У ЧЫРВОНААРМЕЙСКАЙ ЧАСЦІ

Выходны дзень чырвонаармейцаў Н-скай часці (камандзір тав. Казлоў) заўсёды цікавы, запоўнен культурным адпачынкам. 30 сакавіка, напрыклад, у часці адбыліся 4 лекцыі-даклады на тэмы: «Эвалюцыя пяхоты», «Аб творчасці пісьменніка Салтыкова-Шчэдрына», «Германія і Аўстрыя», «Электрамузыка». У падраздзяленнях было праведзена некалькі гутарак аб творчасці Горкага. Байцы і камандзіры мелі магчымасць паслухаць любы з цікавячых іх дакладаў.

Вечарам адбыліся 4 кінасеансы і выступленні калектыва мастацкай самадзейнасці. Пахмурны дзень перашкодзіў правесці намечаныя спаборніцтвы гаралошнікаў і валейбалістаў. Узамен іх быў праведзен шахматна-шашачны турнір.

Толькі з 24 па 31 сакавіка для байцоў і камандзіраў былі арганізаваны наступныя даклады: «Разгром Дзенікіна», «Аб творчасці Горкага», «Узбраенне капіталістычных армій», «Паходжанне чалавека», «Узнікненне жыцця на зямлі», «Міжнароднае становішча».

НА ШКЛОЗАВОДАХ БЕЛАРУСІ

Шклозаводы БССР пашыраюць вытворчасць лямпавага шкла. У гэтым годзе будзе выпушчана 46 з паловай мільёнаў штук лямпавага шкла, што складзе 35 проц. агульнай вытворчасці гэтага віду прадукцыі ў СССР. Паляпшаецца якасць шкла. Да апошняга часу завод «Ноўка», Суражскага раёна, выпускаў лямпавае шкло выключна другога сорту з зялёным адценнем. Цяпер на заводзе ўжываюцца адбяліцелі, што дае магчымасць знішчыць гэта зялёнае адценне і давесці выпуск першасортнай прадукцыі да 60 проц. Выпускаецца таксама 3.400 тыс. лямпавых рэзервуараў.

У гэтым-жа годзе беларускія шклозаводы дадуць 280 тыс. графінаў для вады, у тым ліку 110.000 графінаў з рознай раздзелкай.

ПЕРШЫЯ КАРАВАНЫ ЛЕСУ

26 сакавіка кацеры бабруйскай сплаўной канторы даставілі фанернаму заводу імя Кірава з прыстані Столяры першыя два караваны лесу — 1700 кубаметраў. Другую партыю ў колькасці 2.650 кубаметраў атрымаў бабруйскі лесакамбінат. У шляху па рацэ Бярэзіна зараз знаходзяцца яшчэ 4 караваны. У бліжэйшыя дні прадпрыемствы Бабруйска атрымаюць 11 тыс. кубаметраў высокаякаснай драўніны.

На сёнешні дзень усяго пушчана ў сплаў па Бярэзінскаму басейну 75 тыс. кубаметраў лесу.

ЧАМУ НЕ РЭАГУЕ МІЛІЦЫЯ?

На Ленінскай вуліцы, у Менску, вечарамі арудуюць хуліганскія элементы. Яны зацяваюць бойкі, штурхаюць праходжых, прыстаюць да жанчын. 29 сакавіка ўвечары без усякага поваду была збіта праходзіўшая па вуліцы жанчына.

Калі пацярпеўшая звярнулася за дапамогай да паставога міліцыянера, апошні аднёсся да абураючай выхадкі хуліганаў з поўнай абыякавасцю, і ім удалося ўвільнуць ад адказнасці.

Усё гэта адбываецца ў цэнтры горада, побач з Галоўным упраўленнем міліцыі.

Ці не час прызваць хуліганаў да парадку?

М. К.

ВЫПАДАК НА РАЦЭ СОЖ

ГОМЕЛЬ. (Спец. кар. «Звязды»). 30 сакавіка вечарам пасярод ракі Сож моцным ветрам абярнула лодку, на якой перапраўляліся калгаснікі з сельскагаспадарчай арцелі «Комсамол Гомельшчыны» тт. А. Валодзькін, Ф. Чуйкоў з 13-гадовай дачкой Ольгай і 15-гадовы хлопчык Ж. Седнікаў. Заўважыўшы гэта, рабочы базы снабжэння параходства тав. Алексін адразу-ж пабег у кантору базы і паведаміў загадчыку — кандыдату партыі тав. Яноўскаму.

Тав. Яноўскі паклікаў кладаўшчыка Шульгу і разам з ім, не гледзячы на моцную буру, селі ў другую лодку і накіраваліся ратаваць тануўшых. Калі яны пад'язджалі да месца здарэння, ім прадставіўся такі малюнак: тт. Валодзькін і Седнікаў плылі па цячэнню, трымаючыся за перавернутую лодку, а Чуйкоў з дачкой, аднесеныя хваляй у бок, клікалі на дапамогу. 13-гадовая дзяўчынка пачала тануць. Энергічным прыёмам кладаўшчык Шульга схапіў яе за валасы і ўпягнуў у лодку. Затым ён выратаваў яе бацьку. Услед за гэтым яны падплылі да тт. Валодзькіна і Седнікава і прынялі іх на лодку.

Учора ўсе выратаваныя таварышы вярнуліся да сябе ў калгас.

Р. ДОДЗІН.

ЛОДАЧНАЯ І ВЕЛАСІПЕДНАЯ СТАНЦЫІ Ў КАЛГАСЕ

У калгасе імя Косарэва, Жлобінскага раёна, каля 70 юнакоў і дзяўчат — актыўныя фізкультурнікі. Зімой яны правялі два ўнутрыкалгасныя спаборніцтвы па лыжах. 35 калгаснікаў і 40 вучняў старэйшых класаў мясцовай сярэдняй школы здалі зімовыя нормы на значок ГПА першай ступені. Зараз фізкультурнікі дзейсна рыхтуюцца да летняга сезона.

Ужо арганізаваны дзве футбольныя каманды. Падрыхтавана футбольнае поле, дзве валейбольныя пляцоўкі і адзін гімнастычны гарадок. Набыт неабходны інвентар (9 валейбольных мячэй, 5 сетак, 9 пар бегавых туфель і інш.).

У часе сезона фізкультурная арганізацыя калгаса адкрые вела- і лодачную станцыі.

Намеснік адказнага рэдактара
І. М. ОФЕНГЕЙМ.

Беларускі Дзяржаўны Драматычны тэатр
1 красавіка Абан. № 152
ВОЧНАЯ СТАЎКА

Гукавы кінотэатр «Чырвоная зорка»
«ОСТРОВ СОКРОВИЩ»

Гукавы кінотэатр «Пролетарый»
БАГАТАЯ НЯВЕСТА

Гукавы кінотэатр «Інтэрнацыянал»
ГАРАЧЫЯ ДЗЯНЁЧКІ

Дзіцячы гукавы кінотэатр
1. ГЛЫБОКІ РЭЙД.
2. «КРАСНАЯ ШАПОЧКА».

Гукавы кінотэатр «Спартак»
ПРЫВАТНАЕ ЖЫЦЦЁ ПЕТРА ВІНАГРАДАВА

Кінотэатр «НАВІНЫ ДНЯ»
1) «На рубеже»
2) Журнал № 4 Белдзяржкінохронікі
3) «Красная шапочка».

НАВАТ НЕ ЎМЕЮЧЫ МАЛЯВАЦЬ
МОЖНА РАСПІСВАЦЬ ТКАНІ, ДРЭВА, ГЛІНЯНЫЯ ВЫРАБЫ,
ВЫВУЧЫЎШЫСЯ ЗАВОЧНА
НА ДЗЯРЖКУРСАХ РАСТОКІНСКАГА РАЙСОВЕТА.
Падрабязнасці пасля атрымання 50 кап. маркамі.
Москва, Колхозная площадь, Панкратьевский переулок 9, курсы.

ДА ВЕДАМА кіраўнікоў і галоўных бухгалтароў усіх прадпрыемстваў, устаноў і арганізацый.

У красавіку месяцы заканчваецца поўнае пагашэнне ўзносамі падпіскі рабочых і служачых

НА „ПАЗЫКУ ЎМАЦАВАННЯ АБАРОНЫ САЮЗА ССР"

ДЛЯ ПАСПЯХОВАГА ЗАВЯРШЭННЯ СВОЕЧАСОВАГА І ПОЎНАГА ПАКРЫЦЦЯ ЎЗНОСАМІ ПАДПІСКІ І РАЗДАЧЫ АБЛІГАЦЫЙ ПАДПІСЧЫКАМ, КІРАЎНІКІ І ГАЛОЎНЫЯ БУХГАЛТАРЫ ПРАДПРЫЕМСТВАЎ, УСТАНОЎ І АРГАНІЗАЦЫЙ ПАВІННЫ НЕАДКЛАДНА ЗРАБІЦЬ НАСТУПНАЕ:

1. Выверыць разлікі з кожным падпісчыкам.

2. Выверыць у ашчадкасах па ліцавых рахунках усе паступіўшыя ўзносы на пазыку. Для дакладнай выверкі ліцавых рахункаў неабходна прадставіць у ашчадкасу наступныя матэрыялы:

а) весткі па ф. № 16 на апошняе чысло;

б) даведку аб суме ўзносаў, утрыманых ад рабочых і служачых;

в) даведку банка аб тым, што ўтрыманая сума поўнасцю пераведзена на рахунак раённай ашчадкасы;

г) колькі выбыла рабочых і служачых, не атрымаўшых аблігацый на выплачаную суму ўзносаў.

Бухгалтэрыя павінна зараз-жа прыняць усе меры для ўстанаўлення адрасоў падпісчыкаў, выбыўшых і не атрымаўшых аблігацый, для дасылкі ім гэтых аблігацый.

ПАМЯТАЙЦЕ, ШТО ПОЎНАЯ І ДАКЛАДНАЯ РАЗДАЧА АБЛІГАЦЫЙ МАГЧЫМА ТОЛЬКІ ПРЫ НАЛЕЖНАЙ ПАДРЫХТОЎЦЫ ДА ЯЕ ЗАРАЗ-ЖА.

КІРАЎНІЦТВА АШЧАДКАСАМІ І ДЗЯРЖКРЭДЫТУ БССР.

У АДДЗЕЛ АБ'ЯЎ ЗВАНІЦЕ ПА ТЭЛ. № 21-845

УСІМ ГАНДЛЮЮЧЫМ АРГАНІЗАЦЫЯМ!

КУПЛЯЙЦЕ БОЧКАВАЕ ПАВІДЛА ЗАВОДАЎ ГАЛОЎКАНСЕРВА
ЦЭНЫ ЗНАЧНА ЗНІЖАНЫ
Адрас Белкантори Галоўкансерва: г. Менск, вул. Астроўскага, 4 (б. Ракаўская)
Базы ў Гомелі і Віцебску

ВІЦЕБСКІ ПЕДАГАГІЧНЫ ІНСТЫТУТ імя С. М. КІРАВА І НАСТАЎНІЦКІ ІНСТЫТУТ
абвяшчаюць ПРЫЁМ
на ПАДРЫХТОЎЧЫЯ КУРСЫ (з адрывам і без адрыву ад вытворчасці) для паступаючых у інстытут у 1938 г.

На курсы прымаюцца асобы з закончанай сярэдняй адукацыяй: 10-годка, рабфак, тэхнікум, агульнаадукацыйная школа для дарослых, трохгадовая на базе сямігодкі прафшкола ў БССР і УССР, а таксама скончыўшыя да 1935 г. школу II ступені і дзевяцігодку.

Для залічэння на курсы падаюцца: заява, аўтабіяграфія, атэстат аб сканчэнні сярэдняй школы, 3 фотакарткі з уласнаручным подпісам, засведчаныя дзяржустановай, ваеннаабавязаныя прадстаўляюць даведку аб адносінах да вайсковай службы.

Пачатак заняткаў 5 і 15 красавіка. Тэрмін навучання на курсах да 1 жніўня.

Залічаныя ў групу з адрывам ад вытворчасці забяспечваюцца стыпендыяй і інтэрнатам.

Віцебскі педагагічны інстытут імя С. М. Кірава мае факультэты: фізіка-матэматычны, прыродазнаўчы і гістарычны і рыхтуе выкладчыкаў сярэдняй школы, рабфакаў і тэхнікумаў — па фізіцы, матэматыцы, прыродазнаўству і гісторыі. Тэрмін навучання 4 годы.

Віцебскі настаўніцкі інстытут мае аддзяленні: прыродазнаўча-геаграфічнае, фізіка-матэматычнае і гістарычнае і рыхтуе выкладчыкаў фізікі, матэматыкі, геаграфіі, прыродазнаўства і гісторыі для няпоўнай сярэдняй школы. Тэрмін навучання 2 годы.

Заявы з дакументамі прымаюцца штодзенна з 10 г. раніцы да 9 г. вечара ў канцылярыі інстытута — Віцебск, Пушкінская 3.

ДЫРЭКЦЫЯ.

Інстытут масавага завочнага навучання партактыва пры ЦК КП(б)Б

СЛУХАЙЦЕ РАДЫЁЛЕКЦЫІ ІНСТЫТУТА у красавіку 1938 г.
ГІСТОРЫЯ ВКП(б)
ВЯЧЭРНІЯ ПЕРАДАЧЫ
Па трансляцыі з Масквы
4/IV—Партыя большэвікоў у барацьбе за соцыялістычную індустрыялізацыю краіны (1926—1929 гг.). Лекцыя 1-я.
10/IV—Партыя большэвікоў у барацьбе за соцыялістычную індустрыялізацыю краіны (1926—1929 гг.). Лекцыя 2-я.

ДЗЁННЫЯ ПЕРАДАЧЫ
Час перадачы 12 г. 30 м.
15, 20, 25/IV—Партыя большэвікоў у перыяд пераходу на мірную работу па аднаўленню народнай гаспадаркі (1921—1925 гг.). Лекцыя 2-я.
16, 21, 26/IV—Партыя большэвікоў у перыяд пераходу на мірную работу па аднаўленню народнай гаспадаркі. (1921—1925 гг.). Лекцыя 3-я.
17, 22, 27/IV—Партыя большэвікоў у перыяд пераходу на мірную работу па аднаўленню народнай гаспадаркі (1921—1925 гг.) Лекцыя 4-я.

ЛЕНІНІЗМ
14/IV—Ленінска-сталінскае вырашэнне нацыянальнага пытання пры дыктатуры рабочага класа.
28/IV—Стратэгія і тактыка.

ГІСТОРЫЯ СССР
2/IV—Дзекабрысты.
8/IV—Манархія Нікалая I. Грамадскі рух 30—40-х гадоў. Рэвалюцыя 1848 г. у Заходняй Еўропе. Маркс і Энгельс. Лекцыя 1-я.
13/IV—Манархія Нікалая I. Грамадскі рух 30—40-х гадоў. Рэвалюцыя 1848 г. у Заходняй Еўропе. Маркс і Энгельс. Лекцыя 2-я.
19/IV—Знешняя палітыка Нікалая I. Заваяванне Каўказа і Закаўказзя, Крымская вайна.
25/IV—Грамадскі рух 50—60-х гадоў.
29/IV—Александр II. Рэформы 60-х гадоў.

ПАЛІТЫЧНАЯ ЭКАНОМІЯ
15/IV—Агульны крызіс капіталізма.
16/IV—Сучасны этап агульнага крызіса капіталізма.
20/IV—Пераходны перыяд ад капіталізма к комунізму і дыктатура пралетарыята.
22/IV—Вялікая Кастрычніцкая соцыялістычная рэвалюцыя і асноўныя этапы соцыялістычнага будаўніцтва СССР. Лекцыя 1-я.
26/IV—Вялікая Кастрычніцкая соцыялістычная рэвалюцыя і асноўныя этапы соцыялістычнага будаўніцтва СССР. Лекцыя 2-я.

ЛЕКЦЫІ ДЛЯ КУРСАЎ КАЛГАСНАГА АКТЫВА
3/IV—Комуністычны Інтэрнацыянал.

Радыёлекцыі інстытута перадаюцца праз менскую радыёстанцыю імя Соўнаркома БССР на хвалі 1442 м. з 18 г. 30 м.

Пытанні, якія ўзнікаюць у сувязі з праслуханай лекцыяй, накіроўвайце па адрасу: г. Менск, Чырвонаармейская № 16, БІМЗО.

ДЫРЭКЦЫЯ ІНСТЫТУТА.

ДА ВЕДАМА ЗАГАДЧЫКАЎ ГАРАДСКІХ КЛУБАЎ, ШКОЛ і ДСК
БЕЛДЗЯРЖКІНО
ПРЫМАЕ ЗАЯЎКІ
НА ЎСТАНОЎКІ ГУКАВОГА КІНО
У ГАРАДСКІХ І ВЯСКОВЫХ КЛУБАХ, ШКОЛАХ І ДСК,
якія забяспечаны электраэнергіяй пераменнага або пастаяннага току.

Па ўсіх пытаннях, звязаных з устаноўкай гукавога кіно, звяртацца па адрасу: г. Менск, вул. Карла Маркса, 45-а, гукамантажнае бюро Белдзяржкіно.

БЕЛДЗЯРЖКІНО.

МЕНПРАМГАНДАЛЬ

СПЕЦЫЯЛЬНЫ ПРОДАЖ гальштукаў
з 1 КРАСАВІКА па 1 МАЯ
Вялікі асартымент навейшых фасонаў
У МАГАЗІНАХ Менпрамгандля:
№ 44 — Ленінская 22 адкрыт з 10 да 10 г. веч.
№ 3 — Ленінская 9/2, адкрыт з 9 да 9 г. веч.
Кожны прыезджы, кожны менчанін павінен абавязкова наведаць нашы магазіны.

Уп. Галоўлітбела № К— 5477 Друкарня «Звязды», Менск, Савецкая, 49. М., Л., Ш.